

SOBAT

12e jaargang nr. 5 - 25 oktober 1997

nummer 55

VOMI

VERENIGING
OUD MILITAIREN
INDIËGANGERS

SOCIALE COMMISSIE - V.O.M.I.

V.O.M.I.

toko

Fonds Sociale Zorg

Met herkenning begint erkenning!

Met meer leden meer kracht!

Draag ons borstembleem en onze stropdas bij alle officiële V.O.M.I. gelegenheden!

Plak onze V.O.M.I. stickers op de achterruit van uw auto!

U kunt ze bestellen bij de penningmeester van uw vereniging.

fonds
sociale
zorg

sociale
V.O.M.I.

V.O.M.I. borstembleem	f 12,50	
V.O.M.I. stropdas donkerrood	f 22,50	
V.O.M.I. stropdas donkerblauw	f 22,50	
V.O.M.I. stickers	f 1,00	
V.O.M.I. kerst- en nieuwjaarskaarten, 25 stuks	f 10,00	portvrij
V.O.M.I. luxe aanstekers	f 7,50	
V.O.M.I. sleutelhangers	f 6,00	
V.O.M.I. rollerpennen	f 1,50	
V.O.M.I. ballpoints	f 1,00	
V.O.M.I. demobilisatiespeldje met sureté verguld	f 12,50	portvrij
V.O.M.I. OVW-speldje met sureté verguld	f 12,50	portvrij
V.O.M.I. wapenschild mahonie met spuit/gietwerk plastic	f 30,00	
V.O.M.I. herenhorloge titanium plated met roestvrijstalen bandje	f 65,00	

U kunt de artikelen ook bestellen bij de
Beheerders van het Fonds Sociale Zorg:

**Leen van Eijk, Oost Kanaalweg 12A, 2461 EP
Ter Aar, Tel. 0172 - 602705, Postgiro 6131844**

**Tjibbe J. Gaastra, A. van Heusdenstraat 15,
2461 VJ Ter Aar, Tel. 0172 - 602452**

Ook hier wordt minimaal f 2,50 extra in rekening gebracht voor verzending en porto.

N.B. alle prijzen zijn per stuk en bij iedere bestelling wordt minimaal f 2,50 extra berekend voor verzending en porto.

POSTZEGELS / TELEFOONKAARTEN

Postzegels, gebruikt of ongebruikt, binnen- of buitenland, alsmede telefoonkaarten, bewaar ze en stuur ze naar **Mevrouw Jac. M. Holewijn, Alberdinck Thijmalaan 19, 2081 ES Bloemendaal, Tel. 023 - 5391920.**

De opbrengst komt volledig ten goede van het **Fonds Sociale Zorg V.O.M.I. - Nederland.**

Alle aangesloten Verenigingen worden verzocht ook aan de inzameling mee te werken.

V.B.

INDIVIDUELE DOCH VERZORGDE REIZEN naar INDONESIË

VOLGENS UW EIGEN REISWENSEN (PRIVACYTOURS®)

Tallose mogelijkheden

WIJ KUNNEN OOK REIZEN SAMENSTELLEN VOOR INDIË-VETERANENGROEPINGEN (BASE TOURS)

Geïnteresseerd?

Geef telefonisch of schriftelijk uw wensen door voor een blijvend reisvoorstel plus kostenindicatie.

Uiteraard bent u ook van harte welkom op ons kantoor.

AURORA
TRAVEL SERVICE B.V.

AURORA TRAVEL SERVICE B.V.

(ANVR/SGR nr. 15025ATA)

Clauskinderdweg 28-29, 1069 HN Amsterdam, Tel. 0206199377/6199396

(zaterdag telefonisch niet bereikbaar).

Kantooruren: maandag t/m vrijdag 09.00 - 17.00 uur, Zaterdag 09.00 - 12.00 uur.

VETERANENPAS

Bij boeking van een AURORA-reis naar Indonesië zal aan de houder van een veteranenpas een bedrag aan "zakgeld" worden overhandigd. Bij alleen een vliegticket naar Indonesië is dit Rp. 50.000,- en bij een complete tour Rp. 150.000,-. Dit laatste zal echter pas in Indonesië worden overhandigd in verband met de betreffende in- en uitvoerbepalingen.

Bent u geïnteresseerd in deze reizen, geef ons dan telefonisch of schriftelijk uw wensen door.

Wij maken dan vrijblijvend een reisvoorstel met de daarbij behorende reissom.

Inlichtingen omtrent prijzen, dienstregelingen, afvaartdata, enz. worden verstrekt volgens de laatste in ons bezit zijnde gegevens, echter onder alle voorbehoud.

Registratie K.v.K. Amsterdam 147459

SOBAT

Officieel orgaan van de
Vereniging Oud Militairen Indiëgangers

Raad van Advies

voorzitter: M.M. Bakker, res. luitenant-kolonel der artillerie b.d.
leden: R. Boekholt, brigade-generaal der fuseliers b.d.
H. Boschma, oud burgemeester
W. Epke, Ridder MWO, brigade-generaal b.d.
S.A. Lopez, Ridder MWO, majoor b.d.
H.A.M. Brouwers, luitenant-kolonel der infanterie Staf Inspecteur
Generaal der Krijgsmacht
J.A. Bucher, kolonel der cavalerie
Chef Staf I Divisie "7 December"

Algemeen Bestuur

voorzitter: J. Dijkema
2e voorzitter: dra. T. Lantz
secretaris: G. Determan, Broengras 68,
3068 PB Rotterdam, tel. 010-4206138
penningmeester:

J.A. Broeder, Moeraaklanden 8
8332 KW Steerwijk,
Tel.: 0521-515460
postbanknummer 42.38.398
banknummer 45.85.91.300 t.n.v.
Vereniging Oud Militairen
Indiëgangers
Rotterdam

alg. adjunct: C.L.W. van Harlen
leden: N. den Hollander
Victor C. Beidse

Ledenadministratie

N. den Hollander
Saharinasstraat 210, 5345 LG Oss,
tel. 0412 625109

Sociale Commissie

voorzitter: V.C. Beidse,
Van Nijzenrodestraat 117,
2597 RL Den Haag, tel. 070-3280632

Redactiecommissie

instructie: L.C. Zegers, Zonstraat 118, 8463
AE Kerkrade, tel./fax 045-5454013
leden: R. Grit, Balloo 90, 9458 TD Balloo,
tel./fax 0582-241361
J. Zwam, Lijpde 45, 1034 KN
Amsterdam, tel. 020-6319151

Boeken ter recensie zenden aan:

J. Zwam,
Lijpde 45,
1034 KN Amsterdam

Correspondentie

- opgave nieuwe leden, adreswijzigingen, bericht van overlijden e.a. richten aan de secretaris van de vereniging waartoe men behoort - zie secretariatsadressen onder "VERENIGINGSNIEUWS".
- zaken VOMI-Nederland betreffend richten aan de secretaris van het algemeen bestuur.

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen in te korten en/of veranderingen aan te brengen of, zonder opgave van reden, niet te plaatsen.

De redactie kan niet aansprakelijk gesteld worden voor de inhoud van de geplaatste artikelen.

De artikelen geplaatst in dit blad behoeven niet noodzakelijk de zinswijze van het algemeen bestuur waar te geven.

Overname van artikelen is toegestaan mits met bronvermelding.

Druk: Helton Van Haeften &
Kostelijke Drukkerij De Swart

DOELSTELLINGEN

De vereniging heeft ten doel:

het behartigen van de ideale, materiële en immateriële belangen van Oud Militairen Indiëgangers, die bij de Nederlandse Krijgsmacht in voormalig Nederlands Oost-Indië, respectievelijk Indonesië en Nieuw Guineë hebben gediend;

het behartigen van de belangen van de nagelaten betrekkingen van hen die als direct gevolg van militaire dienstverrichtingen om het leven kwamen of ten gevolge daarvan invalide werden;

het herdenken van hen die gevallen zijn tijdens militaire dienstverrichtingen in voormalig Nederlands Oost-Indië respectievelijk Indonesië en Nieuw Guineë en/of aangrenzende zeegebieden, alsmede van hen die tijdens, door of ten gevolge van krijgsgevangenschap, ziekte of ongevallen in of in en door militaire dienst zijn overleden.

De vereniging tracht het gestelde doel te verwezenlijken los van elke partij-politieke richting, levensovertuiging of religie.

De vereniging staat open voor samenwerking, onder voorbehoud van zelfstandigheid, met verenigingen die zich op overeenkomstig terrein als de V.O.M.I. bewegen en aanverwante doelstellingen nastreven.

(artikel 2 van de statuten)

Het lidmaatschap staat open voor een ieder die in het voormalig Nederlands Oost-Indië/Indonesië en Nieuw Guineë in militaire dienst is geweest en voor weduwen van militairen die hieraan hebben voldaan.

SOCIALE COMMISSIE

Voorzitter

Victor C. Beidse
Van Nijzenrodestraat 117
2597 RL Den Haag
tel. 07 073 28 05 32

Vice voorzitter

Joop Vrolijk
Generaal Spoorlaan 709
2265 TJ Rijswijk 0250
tel. 07 073 94 30 48

Secretaris-Notulist

Henk Barmantse
Lohmsenpark 50
2392 VT Rijkswijk
tel. 01 80 46 39 54

SOCIALE DISTRICTSCOÖRDINATOREN

Noord Nederland

Ben C.H. Hobich
M.K. Ghandjeplein 108
9728 TH Groningen
tel. 050 5 25 91 00

Oost Nederland

Joring Bakker
van Hoewellstraat 30
7470 AD Goor
tel. 05 47 27 11 55

Canada & USA

Gerard Leddehof
149 Sandwell Drive
Oakville, Ont. Canada,
L6L 4P1
tel. 905 827 3216

Zuid Nederland

vacant

West Nederland

vacant

Algemeen Consulent

Gerard H.L. Offerman
Tolbergcentrum 143
4708 GC Roerendaal
tel. 01 65 53 83 43

Midden Nederland

vacant

SOCIAAL COMMISSARISSEN

Groningen

vacant

Overijssel

Jon Timmer
Valerijusstraat 87
7804 CP Almelo
tel. 05 46 91 94 36

Friesland

Hans N. Blom
Gerben Ypenstraat 13
8723 CP Koudum
tel. 05 14 52 21 07

Rivierland

vacant

Flevoland

Frits H.A.M. Francken
Oevergrond 13
1366 AE Almere
tel. 03 6 5 31 89 73

Zuid-Holland Zuid

Joop H. van Bruggel
Gronzewand 54
3342 DD H.L. Ambacht
tel. 078 6 82 18 24

Utrecht/1 Gooi

Eppo R. Schweertman
Luischhof 37
1216 KR Hilversum
tel. 03 5 6 21 78 09

Noord-Brabant Oost

Antoon P. Pennings
Thuiskestraat 101
5344 SM Oss
tel. 04 12 82 35 15

Drenthe

Jannie van As-Dijkstra
Knottenplat 60
9761 BW Eelde
tel. 05 073 09 27 02

Veluwe

Peter H.J. Holsbergen
Beckenoord 107
8173 AH Vaassen
tel. 05 78 57 58 95

Zeeiland

Tom Kooger
M. Coehoorngracht 44
4381 BT Vlissingen
tel. 01 18 46 30 06

Limburg

Harry J.A. Dols
Hoerlenerweg 49
6132 CL Sittard
tel. 04 6 4 52 13 16

Zuid-Holland Noord

Bob Verbeef
Beatrixlaan 10
2951 KC Moerkerpele
tel. 07 9 5 99 16 37

Noord-Holland

Han J. Harmsen
Egelantierlaan 26
2015 KJ Haarlem
tel. 02 3 5 24 00 10

Noord-Brabant West

vacant

sociale
VERENIGING
VOMI

aangetreden bij

stichting
veteranen
platform

Vereniging Oud Militairen Indiëgangers

- ingeschreven in de registers van de Kamer van Koophandel te Arnhem onder letter en nummer V 123191 -

Jaarcontributie minimaal f 30,00
inclusief 6x per jaar "Sobat"

nummer 55 - 12e jaargang nr. 5
oktober 1997

Bij de voorplaat

"TBS" ofwel

"De ter beschikking stelling"

In samenhang met deze voorplaat liggen voor mij, op mijn bureau, een drietal publicaties, t.w.:

- de brochure waarvan de voorplaat is afgeleid,
- het gedenkboek "Friesland was hier",
- een brochure geschreven door twee legerpredikanten met als titel "De 'illegale' bataljons" of L.I.B.'s.

Het zou veel te ver voeren deze drukwerken in extenso op te nemen. Ik wil mij bij dit verhaal daarom beperken tot het citeren van enkele in mijn ogen relevante "alinea's" d.w.z. die plaatsen die mijn denken en gevoelen het meest benaderen.

Voorop wil ik stellen dat "TBS" door de persoon zelf of door een derde kan worden getituleerd.

Zo wordt TBS in de huidige tijd veelal door de rechter verordineerd. Van belang is daarbij dat de vorm van TBS thans ook inhoudt dat elke vertraging in het tijdstip van ingang van een gedane toezegging een schadevergoeding van tenminste f. 100,- per dag met zich meebrengt.

De OVW-ers hebben zich indertijd zelf ter beschikking gesteld en in verband daarmee zijn ook aan hen toezeggingen m.b.t. de tijdsduur gedaan.
ad a. De regeringsbrochure.

De eerste brochure opent met de onderstaande proclamatie:
Daarna volgt een verklaring van de Lt. Gouv. Gen. H. van Mook

spreken van de bevrijding van Indië." en hij eindigt zijn verklaring dan met: "Iedere Nederlander, die nu daarvoor beschikbaar komt, verkort het lijden van onze land- en rijksgenoten over-

Uw plicht:

"OORLOGSVRIJWILLIGER"

De bevrijding van Indië

„Een eeuwenlange lotsverbinding beheerschte de ontwikkeling van ons Koninkrijk: in den orkaan, die deze ontwikkeling bedreigt, richt het zich op om in vastberaden eenheid zijn plaats te handhaven in de wereld. Indië was Nederland nabij in het uur der beproeving; Nederland en onze West zullen met Indië zijn, nu het de agressie weerstaat“.

*Proclamatie van
H.M. de Koningin.*

8 December 1941

Hij schrijft hierin o.a.:
"Zouden wij een eeuw geleden, onder omstandigheden als de tegenwoordige, nog gesproken hebben van een herovering van Nederlands Indië, thans kunnen wij in alle eerlijkheid

zee en helpt het Koninkrijk de plaats te verkrijgen die het toekomt in de rij van onze bondgenoten".
De brochure gaat dan verder met het beantwoorden van een aantal belangrijke vragen, t.w.

De voorplaat is een omslag van een door de Nederlandse regering in 1944 uitgegeven brochure.

- A. Wat zijn oorlogsvrijwilligers?
- B. Wie kunnen oorlogsvrijwilliger worden?
- C. Hoe wordt men oorlogsvrijwilliger?
- D. Welke zijn de mogelijkheden voor de oorlogsvrijwilliger?
- E. Welke positie bekleedt de oorlogsvrijwilliger in de maatschappij?
- F. Welke zullen de demobilisatievoorwaarden, het pensioen, de invaliditeitsuitkeringen van de oorlogsvrijwilliger zijn?

Deze brochure is de oorlogsvrijwilliger aangeboden "ter aandachtige lezing" o.a. door het aanmeldingsbureau voor oorlogsvrijwilligers te Roosendaal.

Daar veel VOMI-leden OVW-er zijn geweest hoeven wij het antwoord op de vragen A.B.C. niet verder onder de aandacht te brengen omdat zij dat antwoord reeds lang geleden zelf hebben kunnen geven.

Van belang is evenwel nogmaals na te gaan op grond van welke beloften de OVW-ers van toen zich "ter beschikking hebben gesteld".

Onder vraag C. is bij de beantwoording als punt 11 echter iets beloofd waaraan naar mijn mening als zodanig nooit gevolg is gegeven en toch wel van belang moet worden geacht, t.w.:

"11. De oorlogsvrijwilligers dragen op de uniform een bijzonder onderscheidsteken".

Toen de militairen van de 7 dec. divisie het EM-embleem (dat eigenlijk aan de OVW-ers was voorbehouden) op de mouw kregen, werd aan de reeds in Indië aanwezige bataljons van de KL ter onderscheiding van de na hen gekomen troepen een mouwembleem OVW gegeven.

Maar dat was beslist niet de bedoeling van het hierboven onder 11 gestelde.

Belangrijker is hetgeen bij de beantwoording van de vraagstelling onder D. is vermeld. Daar staat namelijk letterlijk:

"Iedere oorlogsvrijwilliger behoudt een vroeger door hem bekleeden rang ook al voldoet hij nog niet aan de nieuwe eischen voor dien rang.

"Bij dienstverlating kan den vrijwilliger een wachtgeld gelijk aan 2/3 zijner normale soldij of jaarwedde toegekend worden gedurende een tijdperk gelijk aan den dienstdtijd. Dit wachtgeld kan in sommige gevallen vervangen worden door een premie."

Toen ik in 1948 huiswaarts keerde werd mij na mijn demobilisatie medegedeeld dat ik in rang (2e lt.) werd teruggezet tot korporaal. Evenzo kregen officieren die in beroepsdienst wensten over te gaan te horen dat zij de officiersrang niet zouden behouden maar tot onderofficier zouden worden teruggesteld.

Hoewel in bepaalde gevallen de rang later werd teruggegeven is dit fenomeen toch volledig in strijd met de gedane toezeggingen. En wat die premie betreft zou ik graag willen weten wie deze premie ooit heeft ontvangen.

Deze is bij mijn weten nooit uitbetaald, noch aan de OVW-ers aangevraagd door de aanmeldingsbureaux, noch aan de OVW-ers aangevraagd via de encadrerings-officieren.

Van het antwoord op de vraag onder E. gesteld is slechts de eerste zin van belang. Hier staat namelijk:

"De oorlogsvrijwilliger dient uit overtuiging het vaderland en het Algemeen Nederlands belang."

Ja dat zei men en dat dachten wij, maar uiteindelijk bleken wij, naar de opvatting van de na ons komende generatie, slechts deel genomen te hebben aan een koloniale oorlog en door ons gedrag daarenboven lid te zijn geworden van een "criminele organisatie".

Tenslotte wordt in het antwoord op vraag F. uitdrukkelijk gestipuleerd dat:

"Een van de eerste taken, die na de bevrijding dan ook door de Regering ter hand zal worden genomen, is het bespreken van de te Londen uitgewerkte demobilisatie en revalidatieplannen en deze op basis der nu heersende levensomstandigheden in Nederland, pensioen- en invaliditeitsregelingen en verdere financiële hulp nauwkeurig vast te leggen."

Bij vragen aan het Ministerie van Defensie naar de rechtspositie van veteranen wordt echter verwezen naar o.m. landoorlogsverdrag en reglement van 1907 en het krijgsgevangenen-verdrag van 1925 en eveneens naar de militaire pensioenwetten van 1922.

Dat staat wel in schrille tegenstelling tot hetgeen in 1944 is beloofd.

ad b. Het gedenkboek "Friesland was hier".

Na de beloften die aan de jonge mannen werden gedaan om "Oorlogsvrijwilliger" te worden is het goed om de geschiedenis van de OVW-bataljons in ogenschouw te nemen.

Ik heb hiertoe het voorbeeld van 1-9 RI (het Friese Bataljon) genomen omdat ik het gedenkboek in mijn boekenkast heb staan. De wordingsgeschiedenis van dit bataljon is naar mijn mening echter zonder meer van toepassing op alle andere bataljons. Het is moeilijk om een aaneengesloten verhaal te krijgen door de belangrijkste alinea's uit dit boek te citeren. Ik zal dus enigszins samenvatten.

Het begon aldus:

Wij hadden blijk gegeven van een groot enthousiasme en een behoorlijk organisatietalent en dus was het geen wonder dat Prins Bernhard, zodra de kans er was, ook in Friesland zijn slag zou slaan. Dit gebeurde dan op die bewuste dag in de Klanderij. De Prins in hoogst eigen persoon bezocht de hoofdstad (Leeuwarden) en vroeg daar, onder een kop thee en een Engelse sigaret aan de heer E. Wiersma, de commandant van district 10: "En hoeveel mensen heb je eigenlijk voor Indië?"

"In mei verscheen majoor Borghout, een der Stafofficieren van de Prins, en deze verzocht nu officieel de heer, beter gezegd de luitenant Wiersma een bataljon te encadreren.....".

"De bestemming van de OVW-bataljons was tweërlei nl.

1. om opgeleid te worden voor de dienst in de tropen en daar als tweede lijnstroepen te worden ingezet in de strijd tegen de Jap.

2. om de kern te vormen van het nieuwe Nederlandse leger”.

“Een positieve toezegging was, dat het kader in deze nieuwe KL een eerste klas kans zou hebben.”

“Nu waren de OVW-bataljons niet de enige onderdelen, bestemd voor Indië”.

“In Engeland zou een Expeditionnaire Macht worden opgeleid en uitgerust. Al gauw kon men een ‘edele’ wedijver te zien krijgen tussen de Aanmeldings-bureaux voor Oorlogsvrijwilligers en onze encadrerings-officieren.”

“Officiële instanties lieten zelfs bij ons vertrek niets van zich horen. Vele vroede burgers vonden trouwens de expeditie naar Indië vrij hachelijk en onverantwoordelijk. Men liet toch maar baan en vrouw en meisje in de steek! En, als overal in den lande was men in het algemeen na de oorlog, te zeer op eigen belangen ingesteld en te oorlogsmoe, dan dat men zich kon opwerken tot nationale geestdrift.”

“Dit bleek o.a. ook duidelijk hieruit dat het Bataljon slechts 2 reserve-officieren rijk was.

Van de overigen hadden maar enkelen interesse, en deze werden te oud bevonden.”

“10 september was een belangrijke datum voor het bataljon. Toen werd het ingelijfd in de Koninklijke Landmacht als eerste bataljon van het 9e Regiment Infanterie. Luitenant Wiersma werd nu officieel benoemd tot commandant.”

“De rangen werden lang gehouden en waren alle tijdelijk.”

“Tenslotte kwamen de officiële verbandactes, waardoor men bij tekening trad in de rechten en plichten van de oorlogsvrijwilliger, zoals die omschreven zijn in het oorlogsvrijwilligersbesluit van 1904.”

“Achteraf kwam men tot de ontdekking dat er ‘something rotten’ was met die verbandactes.”

“Geen Fries gaat over één nacht ijs, dus werden deze vraagstukken onder ogen gezien. Helaas voorzag de wetgeving nog niet in deze dingen en moest men tevreden zijn met mondelinge beloften.”

Tot zover een korte schets van de gang van zaken bij de werving van OVW-ers, zoals die in Friesland plaats heeft gevonden.

De bedoeling van deze citaten was meer om de juridische relatie tussen de OVW-ers en de overheid weer te geven, dan om de geschiedenis zelve. Ik hoop dat de gegeven citaten hier toe enig inzicht hebben gegeven, zonder beschuldigd te kunnen worden van te selectief te zijn geweest en daardoor onjuist in de schetsing van het beeld.

ad c. De brochure van twee veldpredikers.

In 1946 verscheen in Indië (Tjandjoer 9 juli) een klein boekje, geschreven door de veldpredikers Bleeker en van der Weij, over de ontstaansgeschiedenis van de L.I.B.'s, d.w.z. over de beweegredenen en de beloften die tot het ontstaan van die naar Indië gezonden OVW-bataljons hebben geleid.

Ook uit dat boekje wilde ik een paar belangrijke stukken citeren, t.w.

“Nog maar nauwelijks in opbouw, drongen de omstandigheden tot onmiddellijke uitzending van troepen naar Indië. En op de L.I.B.'s werd een beroep gedaan. Op dat ogenblik kwam de zaak in een nieuw licht te staan. Want voor directe hulp waren geen andere troepen aanwezig dan deze. En hoeveel bezwaren er ook mochten bestaan tegen uitzending naar Indië, de belangen, die op het spel stonden, waren van zoodanigen aard, dat alleen een dringend beroep op de L.I.B.'s de situatie kon redden”.

“Een indirect bewijs van de ernst van 's lands impasse vormen wel de hierna te noemen voorwaarden en toezeggingen, die, objectief beoordeeld, toch uniek zijn om de verplichtingen die de Regering op zich nam. Dat zij (de OVW-ers) aan dien oproep voor het overgrote gedeelte gevolg hebben gegeven is te danken aan verschillende factoren.

Teneerste leefde zoo kort voor de bevrijding van het vaderland sterk het plichtsgevoel, dat zij zich niet mochten onttrekken aan de medewerking in het bevrijden van ons ander Rijksg gebied.

Ten tweede deed de verbondenheid aan de oude groep (van de BS) over de groote bezwaren heen stappen. Ten derde was die bereidheid zeker niet het minst te danken aan de officieren, die door hun besluit velen boven de moeilijkheden deed uitkomen. Ten vierde waren er, die in Indië hun toekomst dachten te vinden. Ten vijfde speelde ook de zucht naar avontuur bij meerderen een rol, terwijl de gunstige salarisregeling het hare bijdroeg.”

“Wel mag nu wel eens gewezen worden op het offer, dat in het algemeen gebracht werd.

Daarbij moet worden gedacht aan hen, zoals zij, na jaren van zwerven en schuilhouden, ook toen nog niet voor hun ontwikkeling konden gaan zorgen en hun plaats in het maatschappelijk leven innemen, dat zelfs misschien aan anderen, jongeren, moesten overgeven.”

“Natuurlijk vormden de voorwaarden het middelpunt. Bij deze kwestie dient onderscheid gemaakt te worden tusschen de te tekenen verbandacte en de mondelinge afspraken. Bij sommige bataljons is de oplossing daarin gezocht, dat de verbandacte nooit ondertekend is geworden, terwijl de andere bataljons het als een formele daad hebben verricht. Zoodat niet den nadruk gelegd werd op het te ondertekenen document, maar op de toegezegde voorwaarden. In verband met wat hiervoor gezegd is, moge er in het bijzonder op gewezen worden, dat de volgende voorwaarden invloed hebben gehad.

In de eerste plaats de tijdsduur, welke gegarandeerd werd op uiterlijk twee jaren, doch waaraan onmiddellijk toegevoegd is, dat het tijdstip van beëindiging van het verband dicht bij één jaar zou liggen dan bij twee jaren.

Doch toen naderhand het voorkwam, dat een bataljon deze aanduiding te vaag achtte om daarop een beslissing te nemen, is de duur geheel gepreciseerd en uitdrukkelijk vastgesteld op anderhalf jaar, in menig geval heeft dit den doorslag gegeven. In de tweede plaats, de kwestie van de herplaatsing in het sociale leven. In deze is toegezegd dat niet de jongeren de plaatsen zouden innemen, die aan de strijders, welke door de

bezetting zeer gedupeerd waren, toekwamen.

In de derde plaats om niet meer te noemen, gegarandeerd werd, dat degene, wat zulk een grooten invloed had op een gunstige beslissing te allen tijde en onder alle omstandigheden geëerbiedigd zou worden, nl. het speciale verband en zijn speciale karakter."

NB. D.w.z. uit het verzet c.q. de B.E. voortgekomen.

"Zoo hebben deze strijders nog eens weer het land uit een impasse geholpen en zijn naar Indië vertrokken, zonder eenigen tusschentijd en in één ruk na de periode van bezetting en daarop volgenden B.S.-tijd."

De schrijvers komen dan tot een aantal conclusies waarvan ik de laatste drie zal noemen, t.w.:

"j. dat de mondelinge toezeggingen den doorslag hebben gegeven bij de toestemming om in Indië ingezet te worden;

k. dat vooral de daarin bepaalde tijdsduur en de beloofde handhaving van het eigen karakter en verband hun invloed hebben gehad;

l. dat deze toezeggingen zóó onvoorwaardelijk vertrouwd werden, dat de voor velen onaanvaardbare verband acte, toch geteekend werd door velen."

Het boekje eindigt dan met de verzuchting dat de uit de B.S. voortgekomen L.I.B.'s hun karakter als zodanig zouden mogen behouden en dat zij er op rekenen in overeenstemming met de aan hen gedane beloften in april 1947 naar huis zouden mogen terugkeren.

En dat ook alle andere gedane toezeggingen zullen worden gehouden en de laatste zin van het boekje luidt dan:

"Zij vragen alleen: begrip en eerlijkheid."

Zonder een verhaal te schrijven waarin ik mijn eigen mening geef heb ik gemeend u anderen uit de tijd van toen aan het woord te laten. Geschriften die duidelijk aangeven hoe wij dachten en voelden, maar vooral ook het vertrouwen schetsen dat wij hadden in een rechtvaardige behandeling en het nakomen van beloften.

Wat is er van terecht gekomen?

"Een man een man, een woord een woord", "belofte maakt schuld, dat zijn thans uitdrukkingen uit de tijd van Jacob Cats.

En is het dan verwonderlijk als een eenvoudige sobat na een moeizaam leven, mij dan aan het einde daarvan zei: "Zij hebben ons belazerd"?

In het licht van de euforie over hetgeen blijkbaar "bereikt" is, blijft voor de groep waarover hierboven gesproken wordt, slechts een toetsing van hetgeen dan wel is bereikt aan hetgeen destijds is beloofd en niet nagekomen. Moet er dan nog sprake zijn van "euforie"?

Wel wil ik zeggen dat ik mij, dit alles meegemaakt hebbende, mij emotioneel heb gedistancieerd van zowel de oorlogstijd als van de Indiëtijd.

Mijn aanklaarten van alle mogelijke problemen heeft niet te maken met mijn eigen situatie. Ik zie niet om in toorn of bitterheid en mijn persoonlijke situatie is waarlijk niet slecht.

Ik zou zelfs willen zeggen dat ik het niet in eerste instantie doe voor de sobats die onrecht is aangedaan en enige ondersteuning dringend nodig hebben.

Ik doe dit voornamelijk terwille van het recht en de gerechtigheid, waarin ik ondanks alles nog geloof, ook al is daarvan blijkbaar niet veel meer over.

Wel worstel ik met de vraag wie ons dit alles hebben aangedaan, waren het de ambtenaren? Was het de regering? Of was het de in Holland teruggebleven legerleiding?

Maar als in "Elsevier" geschreven wordt "Lief zijn voor veteranen" dan ervaar ik dat als een belediging. Wij wensen slechts dat beloften worden nagekomen.

En is 100 gulden voor elke dag die de TBS (de ter beschikking stelling) te boven ging, zoals was toegezegd, t.w. voor een periode van anderhalf jaar ook niet een maatstaf nu wij toch al met criminelen worden gelijkgesteld en waarom op financieel gebied dan niet?

TL

Naschrift:

Ik heb in het bovenstaande de situatie van de OVW-ers weergegeven. Maar ook andere groeperingen veteranen hebben hun verhaal. Over de in 1943 ondergedoken militairen heb ik reeds herhaalde malen geschreven. De argumentatie die ik van regeringswege heb ontvangen over haar beleid dit aangaande is mij volkomen onbegrijpelijk gebleven en ik ben over dit onderwerp dan ook nog lang niet uitgepraat.

Indien het mij gegeven is zal ik ook aan andere groeperingen zoals dienstplichtigen van KL als van KNIL, beroepmilitairen van het KNIL, etc. in hun geschiedkundige d.w.z. juridische wederwaardigheden aandacht geven.

Voor informatie houd ik mij aanbevolen.

TL

V.O.M.I.

Speciale aanbieding
V.O.M.I. - adreszegels

victor c. bridé ovw
117 van nijenrodestraat
2597 rl 's-gravenhage
tel. 070 13 26 05 32
postbank(giro) 22 09 52

afmetingen 42 x 21 mm gegomd
500 stuks (minimum) f 35,- franco
te bestellen bij het Fonds Sociale
Zorg te Ter Aar,
Oost Kanaalweg 12A.

EXTRA AANBIEDING

V.O.M.I. - wapenschild
Het is er eindelijk, zeer fraai
uitgevoerd op een blank gelakt
mahonie schild in wangmodel met
het V.O.M.I. logo in plastic
spuit/gietwerk, wat kleuren betreft
gelijk aan onze sticker en
borstembleem.

De prijs is f 30,00 exclusief
verzending.

V.B.

Van de Bestuurstafel

De herdenking te Roermond is achter de rug. Gelukkig een keer geen regen. Mooi strak georganiseerd door de Stichting.

Kan de NS nog wat van leren...

a) Den Bosch - Roermond:

- te laat vertrokken;
- onderweg verscheidene keren stilgestaan;
- koffie vlak voor Roermond aangeboden;
- spekkook was op!;
- vertraging van ruim een uur.

b) Rotterdam - Roermond:

- vertrek 08.03:
- in de buurt van Den Bosch vijf kwartier stilgestaan - géén inlichtingen;
- voorbij Den Bosch twee kwartier stilgestaan - géén inlichtingen;

- daarna nog eens 20 minuten stilgestaan - géén inlichtingen;
- vertraging van twee uren!

c) andere trajecten:

- bijzonderheden nog niet binnen, maar soms nóg meer;
- vertragingen.

Omtrent het wetsontwerp m.b.t. f 1.000,- kunnen wij U melden dat één der leden van de Vaste Kamercommissie voor Defensie zich sterk wil maken voor een spoedige behandeling en voor een aantal aanpassingen in het wetsvoorstel ten faveure van:

- veteranen die in het buitenland woonachtig zijn;
- veteranen die langer dan vijf jaren hebben gediend, doch niet op tijd in de gelegenheid waren hun claim voor f 7.500,- in te dienen;
- weduwen van veteranen;
- veteranen met overheidspensioen (het gaat tenslotte om erkenning; niet achterstallig pensioen).

Nu maar hopen dat het wetsontwerp snel zal worden behandeld.

In Memoriam

In gepaste stilte en met grote eerbied brengen wij een laatste Eresaluut aan:

P. Dam 3-12 R.I.	Kollum
C. van der Ven 3-10 R.I.	Uden
M. Watimena K.N.I.L.	Beaunekom
A. de Laat 3e Veld Genie	Tilburg
K. Hanekamp	Emmen
H.C. van der Plas	Warmond
C.M. Boogaard	's-Gravenhage
P. Brouwer 426 B.I.	Makkum
H. Treffers	's-Gravenhage
A. van der Velde	Gorinchem
L.F.W. van Hoek	Rotterdam
L. Wennink 5-9 R.I.	Zwolle
A. Pen	Enschede
C. van der Veeken Mw. Guin.	Rijen
A.C. van Beurden 9 R.S.	IJsselstein
S. Verwoert	Vledder
K. Mol	Katwijk
P. Dam 3-12 R.I.	Kollum
G.H.M. Gelsteg	Lent
L. de Voog	Middelburg
B. van der Born	Renkum
G.J. Kroeze	Waddinxveen
L. Kroon	Gieten
P. Kluwen	Rotterdam
J. van der Werf	Dordrecht
M.P. Ebbeling	Amsterdam
Mw. M. van der Pouw	Rijnsaterwoude
S. Wielinga	Parmerend
J.J. Olgers	Ijmuiden
M. Ploeger M.P.	Port Coquitlan B.C., Canada
C.H. Kranenburg	's-Gravenhage
A.H.A. M. van Huygevoort	
3-12 R.I.	Tilburg
H.J. Bijker 1-42 R.V.A.	Nieuwleusen
N. de Geus-Genie	Haaren
Henry Venema-3 P.A.W.	Acton Ont. Canada
A.J. Tielemans 4-6 R.I.	Hasliburton Ont. Canada
W.M. Polman	Renkum

sociale
VOM

Moge de warmte en de liefde van Uw naasten en ons aller oprecht medeleven U de kracht en de moed geven dit zware verlies te dragen.

V.B.

Van de Redactie

Als redactie hebben wij het vaker gehad over het inhouden van de sluitingstermijn voor het inzenden van de kopij en het belang daarvan met betrekking tot de voortgang van het productieproces en ook naar wie van de redactieleden, al naar gelang van de aard van de kopij, deze gezonden moet worden.

Vandaag willen wij een paar woorden wijden aan de kwaliteit van de kopij, daarmee niet bedoelende de inhoud der ingezonden stukken, maar over de wijze van aanbieden. In principe gaan we uit van met computer/printer of schrijfmachine aangeleverd materiaal. Daar wij ook wel weten dat niet iedereen iets dergelijks bezit, worden ook de met de hand geschreven inzendingen door de redactie verwerkt. Echter, het komt veelvuldig voor dat het schrift moeilijk, zelfs onleesbaar is, of dat er

van het origineel een zeer 'dunne' kopie en praktisch 'onzichtbare' tekst aangeleverd wordt. In zo'n geval moet de inzender zich niet verbazen dat het stuk niet geplaatst wordt. Dus, beste sobats, draag zorg voor goed leesbare kopij. De redactie is U daarvoor zeer dankbaar.

Nu dan nog de sluitingsdata voor het inzenden van kopij voor de eerstvolgende drie nummers:

27.10.1997:
nummer 56
(december-nummer 1997)

29.12.1997:
nummer 57
(februari-nummer 1998)

23.02.1998:
nummer 58
(april-nummer 1998)

Toespraak Indië-monument Roermond 6 september 1997

Dames en heren, genodigden en waarde vrienden,

Vandaag geen toespraak door de bewindspersoon, maar door een oudvolksvertegenwoordiger, een volksvertegenwoordiger die vanaf 1990 mee gestalte heeft mogen geven aan wat wij thans het veteranenbeleid noemen.

Ik prijs mij gelukkig hier weer met zo velen aanwezig te mogen zijn. Ik heb wel eens iemand horen zeggen: 'Wat komen die veteranen toch ieder jaar hier in Roermond doen?' Ik heb toen gezegd: 'Al die duizenden, al die tienduizenden veteranen komen naar Roermond, omdat door hun aanwezigheid de doden weer levend worden.' Uw geest van verbondenheid doet hen herleven in de harten, niet alleen van de hier aanwezigen maar in de harten van gans het Nederlandse volk.

Ik herinner mij nog de eerste discussie in de Tweede Kamer der Staten-Generaal. Wij spraken over 5.843 mannen die in den vreemde gevallen waren en die het verdienen aan de vergetelheid ontrukkt te worden. Ook al is dit aantal inmiddels aangegroeid tot ongeveer 6.200, het getal 5.843 is als het ware in mij gebrand. Bij dat getal hebben wij de gevallen weer een gezicht gegeven. Maar hen niet alleen. Bij dat getal horen ook de meer dan honderdduizend veteranen. Want ook zij stonden paraat en hebben veelal gedurende een aantal jaren in een ver land met een totaal andere cultuur en vaak in een vijandige omgeving op de bres gestaan voor het vaderland.

De meesten waren vrijgezel, hadden misschien verkering, slechts weinigen lieten al een vrouw en eventueel kinderen achter. Teruggekomen uit de Archipel gingen men aan de slag, trouwde, stichtte

een gezin en borg een verleden op. Er is dus geen reden om over de vrouwen te spreken die het leven gingen delen met de Indië-veteranen. Geen reden, of toch wel? Werden velen niet geconfronteerd met de doorstane angsten, emoties, gevoelens van verdriet die hun man ondergaan had? De confrontatie daarmee is heel geleidelijk aangekomen. Voor velen is die confrontatie pas gekomen nadat het gezin voltooid was, nadat men afgekeurd werd, in de vut of met pensioen ging. Wat opgeborgen was, brak vaak met heftigheid uit, toen men tijd had voor zelfreflectie. Het verleden begon te spreken en zocht een klankbord. En dat waren in de meeste gevallen de vrouwen en echtgenotes. Zij hebben veelal de zaak recht moeten houden en hebben er voor gezorgd dat hun man er niet aan onderdoor ging. Daarom moeten wij vandaag ook over hen spreken. Daarom zijn zij vandaag ook zo massaal hier aanwezig. Wij zijn hen onze diepe dank verschuldigd. Maar, ondanks deze steun en toeverlaat zijn er soms toch dijken doorgebroken en moest er een extra helpende hand geboden worden. Gelukkig zijn er gespecialiseerde instellingen die dan paraat zijn en ertoe bijdragen dat men het leven toch weer aankan. En dat moet tot in lengte van jaren zo blijven.

Natuurlijk waren en zijn er ook waardevolle en fijne herinneringen aan die tijd. Kameradschap en vriendschap die tot de dag van vandaag levend zijn. Laten wij deze ervaringen zorgvuldig koesteren. Zij vormen ook de basis voor dit monument. Enkele veteranen, schreeuwend om erkenning zeiden: 'Als de overheid ons niet hoort, slaan wij de hand zelf aan de ploeg'. En zo gebeurde het dat dit prachtige gedenkteken in eerste aanleg op basis van particulier initiatief tot stand kwam. De overheid ontdekte het Indië-monument in Roermond eerst, nadat het onthuld was door

Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard. Het doet mij deugd om vele van de initiatiefnemers heden hier aanwezig te weten. Het resultaat? Zonder enige terughoudendheid zeg ik: 'Het mooiste monument dat ik ooit zag'. Rust, sereniteit, uitnodigend tot meditatie en gebed. En dat gebeurt niet alleen vandaag, maar elke dag van het jaar; 365 dagen per jaar worden hier de doden geëerd en herdacht. Enkelingen, kleine groepen en grote delegaties in stilte, ieder met zijn eigen gedachten. Het heeft lang, te lang, geduurd voordat er officieel sprake was van respect en erkenning.

Wim van Eekelen heeft de eerste aanzet gegeven; Durk van der Mei heeft als vertrouwensman oud-militairen Indië-gangers baanbrekend werk verricht. En Relus ter Beek tenslotte heeft op deze plek op 7 september 1990 ten overstaan van u, veteranen, zijn befaamde 'Mea Culpa' uitgesproken. Een minister die namens het voltallige kabinet publiekelijk erkent dat te lang nauwelijke of geen aandacht aan de veteranen geschonken is. Het veteranenbeleid heeft echter inmiddels wortel geschoten. Dit blijkt uit de aanwezigheid hier van de bevelhebbers der strijdkrachten en de inspecteur-generaal der krijgsmacht, vice-admiraal Van Aalst. Een bijzondere vorm van erkenning en waardering zie ik in de aanwezigheid van de vertegenwoordiger van Hare Majesteit de Koningin, luitenant-generaal Maas, chef van het Militair Huis van de Koningin. Hij is in deze kwaliteit voor het eerst in ons midden en naar ik zeker weet niet voor het laatst. Veel is er de afgelopen jaren gebeurd ten gunste van de veteranen, een prachtig zichtbaar teken is de fiere zuilengalerij, hier bij dit monument, waarin de namen van alle gevallen zijn gegraveerd. Een veteraan mag in Nederland met opgeheven hoofd rondlopen, in belangrijke mate is hiertoe bijgedragen door het veteranenplatform. Het

veteranenplatform geeft u een gezicht en een stem.

U allen kent natuurlijk het gezegde: 'Old soldiers never die, they just fade away'. Dat is ook zo, en dat betekent dat wij hier elkaar nog vaak mogen ontmoeten, maar toch, er komt een moment dat het hier eenzamer wordt. Tenzij, ja, tenzij er nieuwe veteranen zullen komen die zich hier ook thuis voelen, die in dit prachtige monument hetzelfde kunnen ervaren als u, generatie oude veteranen. Ja dat kan, de nieuwe veteranen komen er aan. In het kader van de vredesmissies van de Verenigde Naties namen telkenjare duizenden Nederlandse militairen deel aan uitzending all over the world. Ik hoef maar: Libanon, de Sinai, Cambodja, Bosnië enzovoort te noemen. Deze rij wordt in de toekomst nog uitgebreid. Wij zouden ook aan het grote merengebied in Centraal Afrika en andere landen van dat grote continent kunnen denken.

Er komen niet alleen nieuwe veteranen, er zal van een aantal jonge mannen en vrouwen – ja u hebt het goed gehoord, ook jonge vrouwen – het hoogste offer worden gevraagd dat een mens kan geven. En ook zij hebben dan recht op respect, erkenning en herdenking in een omgeving die uitnodigt tot meditatie en reflectie.

Daarom vraag ik mij af, zou het geen goede gedacht zijn om verleden, heden en toekomst hier ineen te laten vloeien? U, de veteranen uit Nederlands-Indië en Nieuw-Guinea, maar ook de jonge veteranen, zullen zich hierover moeten beraden.

Ik realiseer mij dat ik u wellicht enigszins met deze gedachten overval, maar ik geloof ook dat het moment nadert waarop wij de toekomstige ontwikkelingen van alle veteranen met open vizier onder ogen moeten zien. Ik vraag u om hierover na te willen denken. Ik vertrouw op uw wijsheid en inzicht.

Laat ik terugkeren naar het begin van mijn overweging, wij zijn hier bijeengekomen om onze dierbare dode kameraden te herdenken. Laten wij voor hen bidden en hen gedenken door hen in stilte in ons hart te sluiten.

Ode aan de officieren van God

Declamatorium voor de Indië-
Herdenking op 6 september 1997 door
Pierre Huyskens met medewerking
van het Koninklijk Erkend Hertens
Mannenkoor.

Het behoort tot de goede gewoonte, hier
dat ons herdenken, deze pelgrimage
naar de gevallen kameraden,
geëerd door een jaarlijks groeiende,
en vandaag onafzienbare equipage
van trouwe makkers-veteranen
wordt ingeleid door de aalmoezeners.

Hij staat hier altijd kort,
met een niet al te lang gebed,
maar wél een, waarmee hij krachtig
de hemel opensjort
en de Heer van Leven en van Dood
het panorama aanbedt van dit Park,
met al deer' duizenden, die devoot
en ieder op zijn eigen wijze,
een Eeuwige Vrede en Blijvend Respect
afdwingen
voor die duizenden anderen,
die ook gingen
maar hun leven moesten laten voor een
vaderland
in koloniale nood.

Vere justum est.
het is waarlijk billijk en passend
dat hij hier staat, de aal, zoals hij heet,
in het hem sierende ornaat
van officier, koerier en grenadier
van God,
representant
van het kleine, maar moedige leger
van aalmoezeners en veldpredikers
dat bestand
tegen alle gevaar, de strijd heeft
meegestreden, vooral de strijd
waaraan soldaten zelf leden
als hun uur van actie en angst
was gekomen en zij voor het inferno
van overal dreigend doodsgevaar
moesten aantreden.

Is te velde, the night before,
niet velen de moed in de schoen
gezanken
en was dan niet massaal,
zo niet bij allemaal, de doodsangst
overheersend als die eerste explosies
der politionele acties weerklonken?
de angst, die zo treffend is verwoord,
in het 'Steal away', dat u nu
van het Hertens Mannenkoor hoort
'Steal away to Jezus':
'ik knijp er tussen uit, naar Jezus,
Hij roept mij nu met bliksem en

met donder,
de bomen knappen en kraken,
ga ik nu als zondaar ten onder?
De grond scheurt, aisai hij reeds
mijn graf wil maken
en hoor ik een trompet niet reeds de
kreten van het Laatste Oordeel slaken?
Jezus, zie mij Uw zondaar hier
te zillen staan,
ik heb, denk ik,
niet erg lang meer te gaan.

Herinner je de avond voor de slag
als Hogerhand in diep geheim
tot offensief besloten had
en over alle kampementen
die broeierige sfeer
van naderend onheil lag,
niet weg te schertsen
door de moppentappers
en 'jodelend entertainment
die het NIWIN tot jouw welzijn
naar de Oost had meegebracht.

Niet weg te spelen ook
met de viool-klassiek
van maestro Willem Noske
die o zo meesterlijk heeft getracht
jou met solistisch repertoire
omhoog te strijken naar de sterren
en op te heffen uit je onrust
om 't gevaar dat jouw diensttijd
in het tropisch Koninkrijk
dag in, dag uit, omsponnen heeft.

En vooral de nacht, nietwaar,
heeft jou je zenuwen gekost,
als na maansopkomst de bush-bush
zijn helse decibellen had gelost:
geluiden van een Naderende Apocalips.

En als Uur U geslagen had,
de aanval moest beginnen,
de legercommandant zijn dagorder
geschreven had in fraai-vermanende
zinnen,
dan kwamen als eersten in actie
die mannen Gods –
aalmoezeners en predikers te velde,
die realistisch en bekommerd om je ziel
het je sonder veel omhaal vertelden
dat jij sneuvelen kon,
en die je helpen wilden om,
als dat lot je overviel,
te kunnen hemelvaren naar dát
Koninkrijk
dat slechts Orde kent en Vrede.

Wat dacht je dan, veteraan?
Zond je dan niet jouw gedachten
onmiddellijk naar het moederland,
waar het voorjaar of weer winter was
en waar men om de tafel zat, de radio
aan,
en waar men dacht aan jóuen hoe het
jou, in dat verre, vreemde, dreigende
land van Insulinde zou vergaan?
Natuurlijk dacht jij ook aan AURA LEE
aan jouw geliefde met de gouden haren

die jouw geluk en toekomst wilde zijn,
als God je maar behouden thuis liet
varen.

O, Aura Lee, my dear.

En was je christen, veteraan,
of opgevoed in 't Rijke Rooms Leven
met veel besef van Goed en Kwaad
en van de zonden die je had bedreven;
dan was daar, in de uren des gevaars,
altijd die dominee of aal,
die jou je zonden kon vergeven
en jouw ziel zuiv'ren kon
mocht jij zijn voorbestemd
voor het fatale schot,
dat jou lanceren zou
naar 't Koninkrijk van God.

Heb jij, als de bush-bush gereed was
om je te verslinden,
en als de kreet, "Voor Koningin
en Vaderland", een ideaal
om voor te sneuvelen,
jou als valse pathos
tataal niet meer zinde,
heb jij toen niet, in arren moede,
je vastgeklampt aan de officier van God
die als laatste nog soelaas kon bieden
in het jou opgelegde lot?

Dan klonk het 'Ego te absolvo'
als jij met je maten op de knieën zat
en heel de troep hartgrondig
die oude Oefening van Berouw
gebeden had -
voor alles wat je had misdaan,
in kampongs, op stap of te velde,
in wraakzucht wellicht of in ontrouw
die je kweide.
'Je zonden zijn je vergeven';
dat woord was als een Stille Kracht
die velen weer tot plichtsbesef
en moedig weer terug
op de been heeft bedrucht.

Nobody knows the troubles I've seen;
dat kunnen waarlijk zeggen
die grenadiers van God, die zo vaak
de Heilige Olie, als balsem op de pijn
van stervende moesten leggen.
En hoeveel geestelijke nood
kregen zij niet ingefluisterd
en welke zonden hebben zij
niet vergeven? Ja zij en zij alleen
de geestelijke verzorgers,
hebben al het Goed en Kwaad
van die Vergeefse oorlog uitgesluisterd.
Maar nooit heeft iemand, wie dan ook,
die geheimen van hen los gekregen.
The troubles they have seen;
zij hebben er altijd over gezwegen.

Nemen wij dan een moment
de namen in herinnering
der zielzorgers, die jij kent,
veteraan, en die toch ook behoren
tot dit monument:
een aal als pater Verbeten,
stoottroepen van het Derde Bataljon

een dapp're vent, die ondanks
waarschuwing het toch niet laten kon
in het heetste van een gevecht
twee zwaargewonden bij te staan,
met wie hij zelf, dodelijk getroffen
heel broederlijk naar God kon gaan.

Gedenk ook pater Allard,
nog gesneuveld,
op de valreep, vlak voor hij
met zijn mannen naar het
vaderland sloop zou gaan.
Zij beiden zijn begraven in Bandoeng
op 't ereveld
dat naast hen zoveel namen
van de door hen verzorgde zielen telt.

Wie kent de namen niet
van befaamde veldpredikers

als Koningsberger en Evers,
en van pater Louis van de Vrande
van het Korps Speciale Troepen
die rijzige, altijd bruin verbrande
'Ijzeren aal', die van Indië
naar Korea werd geroepen,
als commando van God,
met rode én groene baret,
die hij zelf veroverd had
en niet honoris causa kreeg opgezet.

Zij allen hebben meer
dan hun pastorale plicht gedaan.
Laten wij dan ook voor hen,
Gods dappere Gideonsbende,
die zo grondig het malheur
van die Vergeetse oorlog kende,
een ogenblik in de houding staan.

V.O.M.I.

Onderscheidingen

Met gepaste trots melden wij dat is uitgereikt aan:

K. Luining - Groningen
Draaginsigne voor gewonden - 02.07.97

L. Polling - Roden
Draaginsigne voor gewonde - 07.07.97

R. Hanson - Zeist
Ereteken voor Orde en Vrede - 26.08.97

Mw. J.C. Vossepoel-van der Waals - Zoetermeer
Ereteken voor Orde en Vrede - 04.09.97

Sj.B. Schoon - Achlum
Draaginsigne voor gewonden - 12.04.97

A. Benthem - Sint Nicolaasga
Draaginsigne voor gewonden - 20.08.97

C.A. Beglinger - Drachten
Draaginsigne voor gewonden - 04.09.97

Voor de Draggers van het Gewonden Insigne zijn wij zeer verheugd met deze uiteindelijke erkenning en voor de anderen onze oprechte gelukwensen met uw onderscheiding.

Voor U allen ons Ere-salut.

V.B.

Onthulling gedenksteen gevallenen in de gemeente Cromstrijen

Onthulling gedenksteen op de begraafplaats van Numansdorp.

Vrijdag 15 augustus 1997 is op de begraafplaats van Numansdorp de gedenksteen onthuld ter nagedachtenis van 6 gevallen uit Cromstrijen (gemeenten Numansdorp en Klaaswaal), die tussen 1941 en 1950 in het voormalig Ned.-Indië en elders zijn omgekomen.

De ontvangst van de nabestaanden, genodigden en vele veteranen uit de hele Hoekse Waard, vond plaats in het gemeentehuis van Cromstrijen. Onder hen bevonden zich o.a. mevr. van Ardennen- van der Hoeven (lid Tweede Kamer CDA), mevr. Zuidwegt (directeur SDV), Generaal-Majoor C.H. Nicolai, Cdt. 1e Div. 7 Dec., Adj. F. Willemsen en de heer A.J. Stehouwer namens de Ned. Oorlogsgravenstichting. Burgemeester Broekhuis van de gemeente Cromstrijen heette namens het gemeentebestuur alle aanwezigen hartelijk welkom. Hij sprak een woord van dank uit aan de initiatiefnemers, leden van de

VOMI. In zijn toespraak stond de burgemeester stil bij 4 mei, datum waarop wij hen herdenken, die in de Tweede Wereldoorlog zijn omgekomen. Hieraan ontleen wij de betekenis van de 5e mei.

Onwillekeurig worden onze gedachten voornamelijk bepaald door de gebeurtenissen van de periode 1940-1945 in Europa. Wat verder weg is gebeurd, blijft grotendeels buiten beeld. Thans, na zoveel tijd, kunnen wij beter weten. De jaren van de Japanse bezetting en de nasleep daarvan heeft onnoemelijk veel leed veroorzaakt.

Ook uit ons midden, uit Klaaswaal en Numansdorp hebben mensen in de Oost geleden, hun leven gegeven. Zij, die elders hun graf hebben gekregen, plaatst hen onbedoeld buiten ons gezichtsveld. Daarom is het zo belangrijk, dat wij vandaag een eenvoudig monument onthullen, centraal gelegen op de begraafplaats, naast de graven van

de gevallen door de Duitse bezettingsmacht. Daardoor krijgt deze plaats ook tevens een meer algemeen karakter. Oorlogen zijn niet voorbij, reden genoeg om in alle besef daarover jaarlijks letterlijk stil te staan. Ook zij zijn en blijven nu in onze gedachten:

Leendert Bervoets
Ewoud Folkers
Arie de Graaf
Gerrit de Graaf
Leendert Bos
Hermanus Kalis.

Onze gedachten gaan ook uit naar de nabestaanden. In de loop der tijd heeft het verdriet een plaats gekregen; een lege plek is gebleven. Ook zij, die de misère hebben overleefd, maar beschadigd zijn teruggekomen hebben recht op onze aandacht.

De dag van vandaag, de 15e augustus, is de dag van de Japanse capitulatie. Ook een dag van herdenking. Het is daarom passend juist op deze dag de onthulling te doen plaatsvinden.

Zoals voor de 4e mei-herdenking weergegeven, geldt thans onverminderd:

Het heden en de toekomst kunnen alleen begrepen worden vanuit het perspectief van het verleden.

Hierna vertrok men te voet naar de begraafplaats, waar vervolgens de onthulling van de gedenksteen plaats vond door de burgemeester en de heer G. de Jong, voorzitter VOMI Zuid-Holland Zuid. Na 2 minuten stilte volgde de kranslegging door burgemeester Broekhuis namens het gemeentebestuur van Cromstrijen. De heer G. de Jong legde namens de VOMI een krans; Generaal-Majoor Nicolai en Adjudant Willemsen namens de 1e Div. 7 Dec. Verder werden er kransen gelegd door veteranen van 3-3 R.I. en het

Kranslegging bij de gedenksteen op de begraafplaats van Numansdorp.

Verbindingspeloton van 3-3 R.I., alsmede door verschillende nabestaanden.

Ter gelegenheid van deze onthulling hield de heer De Jong een toespraak, waarbij hij stilstond bij de situatie direct na de Tweede Wereldoorlog. Circa 140.000 man werden door een wettig gekozen regering uitgezonden naar een voor ons volkomen vreemd land om de vooroorlogse gezagsverhoudingen te herstellen. Indachtig de toespraak van Koningin Wilhelmina op 7 december 1942 in Londen, waarbij aan Nederlands-Indië een grotere zelfstandigheid was toegezegd, echter onder paraplu van Nederland. Na de Japanse capitulatie diende orde en vrede te worden hersteld en de vele in kampen verkerende Nederlanders en Indische Nederlanders te worden bevrijd. Velen zijn echter in de z.g. Bersiap-periode om het leven gebracht door fanatieke, door Japan geïndoctrineerde Indonesische jongeren.

In Nederland was er weinig bekend over de werkelijke feiten en wat zich daar in de archipel afspeelde. Daarom ontvingen wij bij terugkomst weinig begrip en geen opvang. Hetzelfde ontstond voor de nabestaanden van de omgekomenen. De heer De Jong noemde hierna de namen van hen, wier naam op de gedenksteen staat en noemde de plaatsen, waar zij liggen begraven op Java.

In naam hebben zij nu gelukkig een plaats gekregen in de gemeenschap waar ze zijn geboren en van waaruit zij zijn vertrokken.

Ook Cromstrijen heeft zich nu gevoegd bij al die steden en gemeenten, die inmiddels een gedenksteen of monument hebben geplaatst.

Moge dit de plaats worden waar u in de toekomst even in herinnering stil kunt staan, kijkend naar zijn naam, terugdenkend aan de tijd, dat hij nog andere plannen had.

Tenslotte citeerde de heer De Jong het gedicht van Pierre Huiskens "De wachters bij hun naam".

Na het defilé langs de gedenksteen verzamelde men zich weer in het gemeentehuis, waar de heer De Jong in zijn toespraak zijn waardering uitsprak voor de grote belangstelling bij deze plechtigheid.

Wel een bewijs hoe diep de Indië-periode geworteld is in het leven van de veteranen en de nabestaanden.

Wij werden geroepen en wij gingen, niet wetend wat ons te wachten stond. Ook de overheid en de legerleiding konden de ontwikkelingen, die volgden, niet bevroeden. Maar de overheid geeft ons nog niet die erkenning en waardering, die ons als veteraan toekomt. Dit blijkt ook uit het feit, dat de urn met grond van de Erevelden op Java nog steeds geen plaats heeft gekregen in ons Nationaal Monument op de Dam in Amsterdam.

De heer De Jong benadrukte, dat de meer dan 6100 Nederlandse militairen niet zijn omgekomen tijdens de positionele acties, zoals regelmatig in de pers wordt gemeld. Deze acties duurden slechts enige weken en de verliezen daarbij waren zeer gering. Vanaf het moment, dat de militair

voet aan wal zette, werd hij al geconfronteerd met een guerilla-oorlog en de slachtoffers vielen gedurende de gehele periode van 1945 tot en met 1950 in Nederlands-Indië en tot 1962 in Nieuw-Guinea. Vrijwel allen tijdens de vele patrouilles, die noodzakelijk waren om orde en rust te herstellen.

Er werd bij terugkeer van de Indië-militair ook anders gereageerd, getuige de fraaie oorkonde, die zij in Numansdorp van het gemeentebestuur met dank voor de diensten aan het Vaderland bewezen, ontvingen. De gemeente Cromstrijen dankte hij voor de realisatie van deze gedenksteen en de burgemeester ontving van hem een exemplaar van de Soldaat Overzee alias De Sawah-trapper. Hierna bedankte de heer Broekhuis de heer De Jong voor zijn toespraak en overhandigde hem een fraai boek over de Hoekse Waard vroeger en heden.

Hierna overhandigde hij aan Mevr. Zuydweg, mevr. van Ardenne en Generaal-Majoor Nicolai een cadeau als blijk van waardering namens het gemeentebestuur.

Vervolgens werd nog geruime tijd van deze gelegenheid gebruik gemaakt om met oude vrienden van gedachten te wisselen, waarna ook aan deze geslaagde bijeenkomst een einde kwam.

H. Barmentlo,
VOMI Zuid-Holland Zuid

Help HALIN helpen

De Stichting Hulp Aan Landgenoten in Indonesië (HALIN) biedt al ruim 40 jaar steun aan voormalige landgenoten in Indonesië, die arm, oud, eenzaam, slecht gehuisvest en ziek zijn.

Thans krijgen circa 1000 personen per maand een uitkering van rond f 60,-.

Het is een ereschuld deze mensen niet over te laten aan hun lot, dat mede een gevolg is van het pijnlijke dekolonisatieproces. Om deze noodzakelijke hulp in stand te kunnen houden is uw bijdrage onontbeerlijk.

U kunt helpen door u per brief aan:
HALIN
Antwoordnummer 93213
2509 WR Den Haag

op te geven als DONATEUR of door geld over te maken op Giro 308 t.n.v. HALIN. Voor meer informatie kunt u genoemd adres schrijven.

Onthulling monument in Westerbork

Het ontmoetingscentrum van de Nederlandse Hervormde Kerk "Het Kruispunt" te Westerbork kon de schare belangstellenden nauwelijks bergen, toen op dinsdag 26 augustus 1997 de onthulling plaats vond van het monument van de twee gesneuvelde sobats uit Westerbork. Dhr. (Dries) Mensen, die deze middag de leiding had, heette allen hartelijk welkom, in het bijzonder het College van B. & W. der gemeente Westerbork, het bestuur van de afdeling Hoogeveen van VOMI-Drenthe, dhr. J. Dijkema, voorzitter VOMI-Nederland, sobats van de 6e Hupva en AAt, de grote schare familieleden en vele oud-militairen Indiëgangers en verdere belangstellenden.

Mevr. Booï-Dorenbos, wethouder van de gemeente Westerbork merkte o.m. op, dat zij, geboren in 1948, weinig afwist van het toenmalig Nederlands-Indië. Haar zeer beperkte kennis had zij echter aangevuld door het lezen van boeken en publicaties en gesprekken met Oud-Indiëgangers. Met respect mogen wij terug denken aan die tijd, toen 70 jongens uit Westerbork in Indië hun plicht vervulden. Helaas keerden niet allen terug. Wij hebben als gemeentebestuur dan ook graag onze medewerking verleend aan de tot standkoming van dit monument om de herinnering aan Jan Sturing en Johannes Zwaagstra levend te houden.

Dhr. J. Dijkema, voorzitter VOMI-Nederland merkte op, dat toen in mei 1945 de vrijheid was herwonnen, de oorlog nog niet over was. In het Verre Oosten woedde hij nog voort. De Nederlandse regering diende gezag en orde te herstellen en een langdurige vrede te bewerkstelligen. Dat was de geest, waardoor wij soldaat werden, hetzij vrijwillig of dienstplichtig. En wie de vermoorde en mishandelde Indonesische en Chinese plaatsgenoten in de kali's heeft zien drijven zal begrijpen, dat dit geen loos begrip voor ons was.

In een aantal plaatsen, waaronder

deze gemeente, is men er toe overgegaan om de in Indië gesneuvelde plaatsgenoten via een gedenkteken te eren, ondanks de discussie over dit onderwerp. Hier in Westerbork kunnen nu plaatsgenoten en voorbijgangers zien en merken dat voor de vrijheid van anderen mannen zijn omgekomen, die tot deze gemeenschap behoorden. En zij, die onze strijdmakers het naast hebben bijgestaan, zullen bij bepaalde gelegenheden bloemen kunnen leggen of een groot brengen aan hun dierbaren.

Vervolgens werd het woord gevoerd door dhr. F. Roeters, een dienstvriend van Jan Sturing. Bijna 50 jaar na het overlijden van Jan Sturing zijn wij hier aanwezig. Wij brengen vandaag een eresalut aan Jan, die op 8 november 1947 in Medan werd begraven. Nooit zullen we hen vergeten, die we daar achterlieten. Tenslotte sprak nog dhr. A.P. Hagenbeek, voorzitter VOMI afdeling Hoogeveen. Hij bedankte in het bijzonder het gemeentebestuur van Westerbork voor de medewerking die werd verleend bij de voorbereiding van dit monument. Na jaren van stilte om de gevallen in Indië, prijzen wij ons nu gelukkig, dat de gemeente gehoor heeft gegeven aan ons verzoek en wij nu een monument mogen onthullen voor de twee sobats die in Indië moesten achterblijven. Hier in Westerbork staan nu de namen op het monument van hen, die hun leven gaven ver van huis en kunnen wij hen ook zichtbaar blijven gedenken.

Hierna volgde onder het luiden van de klok de wandeling naar de plaats van het monument bij de ingang van de begraafplaats.

De leiding van de plechtigheid was in handen van Dries Mensen, die begon met het voorlezen van de namen van de beide sobats, die op het gedenksteen staan vermeld. Vervolgens werd het monument onthuld door een tweetal familieleden van de gesneuvelde militairen, waarna de "Last Post" werd geblazen en een minuut stilte in acht werd genomen. Hierna volgden de krans- en bloemlegging door de burgemeester en wethouder, familieleden en diverse instanties en genodigden. Na terugkeer in "Het Kruispunt" werd tenslotte nog een dankwoord uitgesproken namens de families door mevr. Vos en dhr. Zwaagstra. Het geheel van deze plechtigheid werd afgesloten door Dries Mensen.

Bestuur VOMI-Drenthe

Opsporing verzocht

Sobat K.J. Kerling, Noteboompark 157, 2273 LD Voorburg, Tel.: 070-3861396, is op zoek naar A.M. Serné. Legernummer 27.06.02.006. Ingedeeld geweest bij 2-9 R.I. en 1-9 R.I.

Wij zijn op zoek naar sobats van het 5e Bat. Garde Reg. Jagers. De ledenlijst van onze vereniging V.G.J. '47, vermeldt nog circa 80 namen, waarvan geen adres bekend is. Deze Jagers zijn met ons op 19 nov. '47 met de "Kota Baroe" vertrokken naar Ned. Indië. Wij hopen op wat reacties.

Voor ons lid C. de Jong, wonende in Australië, zijn wij met name op zoek naar J.F. Endlich, die bij zijn vertrek naar Ned. Indië woonachtig was in Den Haag. Hij zou graag met hem in contact willen komen. Gaarne bericht betreffende bovenstaande richten aan Redactie contactblad V.G.J. '47, Lunenburgdreef 3, 3562 HE Utrecht. Tel. 030-2616303.

Herhaalde oproep

Wie kan de reüniecommissie van het 31e B-Hospitaal, Medan inlichtingen verstrekken over het onderstaande: In de periode '48-'50 (waarschijnlijk na de 2e politionele actie) is er een "propagandafilm" gemaakt, met betrekking tot het functioneren van de Geneeskundige Troepen.

Filmlocatie:

In en voor het station van "Delispor" te Medan en het Militaire Hospitaal te Medan (Sumatra's oostkust).

Filmonderwerpen:

Gewondenvervoer en Gewondenverzorging. Iedereen, die inlichtingen kan geven over deze film, verzoeken wij contact op te nemen met: J. Kerkhof, Goudenregenstr. 16, 3442 HG Woerden. Tel. 0348-413413.

Sobat M. Rollingswier; 1-12 R.I. (Gronings OVW Bataljon), Oost-Java, zoekt contact met Ton Schilling. In de Indië-tijd was Ton bij de Legervoortlichtingsdienst in Batavia. Gaarne contact opnemen met M. Rollingswier, W. Buytewachtstr. 222 C, 3024 VM Rotterdam. Tel. 010-4765752 of 071-5894296.

Mevr. Coppelmans-Verhoeven is op zoek naar gegevens van haar overleden man, Frans (Franciscus Cornelius) Coppelmans, legernummer 25.01.31.012. Opgekomen voor militaire dienst op 09-05-1946 en vertrokken naar Indonesië met het S.S. "Volendam" op 16-10-1946 en was tot 05-07-1949 in de tropen.

Was ingedeeld bij de 7 Dec. Div. en werkzaam in de kantine op de Poentjak. Heeft ooit straf gehad voor een verroeste geweerloop. Is in verband met een sterfgeval per vliegtuig naar Nederland teruggekeerd. Wie heeft Harry Coppelmans persoonlijk gekend, weet bij welk onderdeel hij was ingedeeld en heeft nog verdere informatie. Informatie en gegevens worden graag in ontvangst genomen door de Soc. Commissaris van VOMI Noord-Brabant Oost, dhr. A. Pennings, Thorbeckestr. 101, 5344 SM te Oss. Tel. 0412-623515.

Dhr. R. de Jong, Nieuwe Achtergracht 101 I, 1018 WR Amsterdam, zou graag in contact willen komen met sobats, die zijn vader gekend hebben. R. (in dienst roepnaam Joop) de Jong, geboren 10.12.1926, afkomstig uit Enkhuizen en overleden in 1973. Heeft in Schotland zijn opleiding gehad. Is van 1946 tot 1949 in Indië geweest en met de "pasteur" teruggekeerd.

Sobat Mr. Jon Zorge (VOMI-Canada), 14-179 Herchimer Ave, Belleville, Ontario, K8N 4G7, wil gaarne in contact komen met sobats van 1 PARA-COMP. (S.O.P.) 1-11 R.I. Wie kan onze sobat in Canada hiermede helpen?

Sobat H.J. van Woudenberg is op zoek naar oud-militairen Indiëgangers, die hem gegevens kunnen verstrekken betreffende

Bernardus van Wijk, geboren 21 augustus 1925 te Werkhoven. Legernummer 25.08.21.174, mariniersnummer 4506231, OVW-marinier 3e klas, opgekomen 30-7-1945.

Naar Indië vertrokken met M.S. "Boissevain" op 20-3-1946. Geplant bij Artillerie mariniers 26-4-1946, overleden 22-8-1946 in de buurt van Soerabaja.

Wie kan H.J. van Woudenberg van informatie voorzien betreffende de toedracht van het overlijden van Bernardus v. Wijk. Zijn adres is: Achterstraat 48, 3961 BJ te Wijk bij Duurstede. Tel. 0343-576066.

Waar zijn ze gebleven?

Opgeroepen als REME-mensen medio '46 in Amersfoort en vertrokken met de Kota Inten nov. '46 naar Nederlands Oost-Indië.

De ruim 500, overwegend technische mensen werden over de gehele archipel ingedeeld in LTD-werkplaatsen. Zelf kwam ik in Palembang (Sumatra) en ondergebracht in het J.M.P. en Borsumij-gebouw.

Met 14 mensen hebben we daar de LTD 86 hoofdwerkplaats opgezet. In nov. '47 werd ik overgeplaatst naar Tjimahi (Java) voor het opzetten van een Militaire Technische School (LTD 15).

Graag zou ik in contact willen komen met de mensen van LTD 86 en LTD 15. Gaarne Uw reactie naar: J. Leenders, Prinsenlaan 16, 6781 EC Bennekom, tel.: 0318-414861.

Wie heeft er nog stropdassen over of te koop van het eigen bataljon voor mijn verzameling?

Gaarne reacties aan A. Keesmaat, P. de Hoochplaats 312, 2951 SN Alblasserdam.

Ik ben op zoek naar foto's, plaatjes e.d. uit Merauke e.o. Een aantal Papoea's zijn op zoek naar hun geschiedenis - in 2002 bestaat Merauke 100 jaar -. Een groot deel van hun geschiedenis is in Nederland.

Wie kan en wil mij helpen?

Tel. en fax: 0341-416355.

Mijn hartelijke dank voor uw medewerking.

C.H. Rijstenborgh, Lijsterbeslaan 12, 3843 JJ Harderwijk.

Gezocht voor permanente Indië-expositie

De metalen of stoffen Indiëschildjes van a) Basiscommando Batavia, b) Groot Oost-Borneo, c) West-Borneo Topografische Dienst-Tijgerbrig. stof-AMVJ-Dienst Welzijnszorg- NIWIN-Gravendienst-Ciemu-KNIL Inf.3 + 4-Genietroepen- Inlichtingen en Veiligheidsgroep-2-12 RI, 2-9, 3-9, 3-8RI in ijs en de Luchtverplegings-troepen.

Batikherinneringsdoeken met Onderdeels-embleem, Kerstkaarten uit Indië verstuurd, Houten emblemen uit Indië, TNI Pamfletten-stempels-dagboeken- emblemen.

Reacties aan: C. Lempers, Palestinastraat 11, 6418 HA Heerlen, Tel.: 045-5411884.

F. Kokke, 5 Bath Prinses Irene, Ondersteuningscompagnie Padang zoekt contact met sobats van hetzelfde onderdeel.

Reacties gaarne aan het adres Groesbeeksedwardsweg 212, 6521 DT Nijmegen. Tel.: 024-3221376

Sobat Albert van der Vuurst zoekt contact met Kees Snoek en Toontje Jonker. Deze militairen behoorden tot

5-11-R.L. gelegerd in Medan en omgeving. Zijn adres is: Unit 3, 43 Pt. Walter Rd., Bicton (W.A.), Australia 6157.

Herhaalde oproep

Sobat Th.G. Gabriel, Dr. Kuyperstraat 5, 6535 TH Nijmegen, tel.: 024-3551183 wil in verband met een feestelijke reünie in 1998, graag in contact komen met de in 1950 teruggekeerde militairen van 42 R.V.A. waarvan de namen hierna met de oude plaatsnaam, voor zover bekend, genoemd worden.

Adelaar, R. v. Bavel kpl., H. Bergmans, Busschers, H. Buurman A'dam, B. v. Dongen kpl., D. Dykstra Lelystad, K. Dykstra Zaandam, J. v. Eyck R'dam, Eysing, K. v.d. Gruyter Nw. St. Joostland Zld., J.C. Jansen Arnhem, M. Krelink Gameren, de Kruyk, R. Kuypers, A. v. Leeuwen Aarlanderveen, W.J. v. Lijk R'dam, J. v. Os Middelburg, L.J. Reyntjes v. Veeren, H.P. v.d. Schaar, M. Schmidt Den Haag, E.L. Sopers St. Michielsgestel, Terhorst, F. v.d. Voest 's Gravenhage, J.J. Zorge Hattem, J. Wassenaar wmr. Wassenaar.

COLLECTORS ITEM

Wij kunnen bij voldoende belangstelling in het bezit komen van 50 SEIKO herenhorloges met titanium plated kast met grijzige wijzerplaat en zilverkleurig ons logo VOMI en verder 1 t/m 12 en secondenpunten en wijzers en secondenwijzer ook in zilver.

Prijs f 65,- exclusief verpakking en porto.

Mocht u serieuze belangstelling hebben, stuurt u ons dan een briefkaart met opgave van naam, adres etc., naar:

Fonds Sociale Zorg
Oost Kanaalweg 12A,
2161 TP Ter Aar

V.B.

Herinnerings-enveloppen: 1e Divisie '7 December'

Op 1 september 1997 zijn te ASSEN een tweetal enveloppen uitgegeven, als herinnering aan de woorden die H.K.H. wijlen Koningin Wilhelmina sprak op die dag, namelijk: '7 December zal de naam van de divisie luiden'.

De beiden enveloppen hebben als logo:
1e env. Het mouw-embleem der divisie
2e env. Ereteken voor orde en vrede

als tekst:

'7 December is en blijft Uw naam'
Zij vielen voor orde en vrijheid

als bijkomend stempel: 1e, 2e of 3e Inf. Brigade.

Deze serie van twee enveloppen ad f 9,- franco thuis te bestellen via giro 5232808 t.n.v.: F.H.W. Noordsij, Ariaweg 82, 3816 HL Amersfoort, tel. 033 472 51 16

OOK KERKRADE HEEFT NU ZIJN MONUMENT

Zaterdag 13 september jl. was het dan eindelijk zover.

Na een circa 2 jaar durende voorbereiding, beginnende met een speurtocht naar de namen van de jonge mannen uit deze gemeente die omgekomen zijn in dat verre land en dus niet terugkeerden naar hun woonplaats, vond op genoemde datum de onthulling plaats van een herdenkingsplaquette met daarop, de in brons gegoten namen van die jonge kerels die in de strijd om de orde en vrede in het voormalig Nederlands Oost-Indië te herstellen, het leven lieten.

De initiatiefnemers, de VOMI-leden May Everhartz en Lei Zéguers, kunnen terugzien op een bijzonder prachtige en stijlvolle onthulling, mede ook dank zij de grote medewerking die zij kregen van het gemeentebestuur in de personen van de burgemeester, de heer M.A.M. Wöltgens en de wethouder T.W.F. Geurts en van de zijde van het in Kerkrade gevestigde Defensiekantoor, met name van de heren drs. M. Overbeeke (Hoofd DMP) en C.E.I. Glentz (Hoofd DFZ).

Na een ontvangst ten gemeentehuize van zo'n 200 genodigden, waaronder Generaal-Majoor drs. D. Altena, Generaal-Majoor C.H. Nicolai en nog vele andere hoge officieren, alsmede Adjudant F. Willemsen (contactpersoon veteranen), verder een sterke afvaardiging van de, eveneens in het defensiekantoor zetelende (Amerikaanse) Combat Equipment Group - Europe, onder leiding van Colonel Billy J. Adams, en afgevaardigden van de VOMI en de Bond van Wapenbroeders, Contact Oud-Mariniërs, Madjoe (KNIL), B.N.M.O en nabestaanden, waar wethouder Geurts, die als ceremoniemeester voor het totale gebeuren optrad, na een korte inleiding de burgemeester het woord gaf. Op de hem eigen wijze heette deze alle aanwezigen van harte welkom, gaf daarna enige uitleg omtrent het gegeven waarvoor men hier bij elkaar was en vervolgens de initiatiefnemers dankte voor hun grote inzet en het vele werk met betrekking

tot de realisatie van dit herdenkingsmonument.

De voorzitter van VOMI Nederland, de heer Jan Dijkema, hield daarna, onder doodse stilte van de aanwezigen, een gloedvol betoog, de kritiek over de behandeling en de miskennis van ons Indiëveteranen, en onze vergeten geschiedenis, niet schuwende.

Zijn betoog oogste dan ook een daverend applaus, als teken van instemming.

Vervolgens ging men naar buiten om, onder begeleiding van het muziekkorps van de politie van Kerkrade, in stoet naar de plaats van onthulling te gaan.

Het monument, opgetrokken uit rode bakstenen, met in het midden een verhoogd gedeelte met een schuin aflopende bovenkant en daarop bevestigd de bronzen plaquette, links en rechts, op het lagere deel,

geflankeerd door in het metselwerk verwerkte bloembakken, uiteraard gevuld met bloemen, is geplaatst tussen de twee vlaggenmasten nabij de ingang van het Defensiekantoor. Normaal hangen aan deze vlaggenmasten respectievelijk de Nederlandse en de Amerikaanse vlaggen. Nu echter hing, in plaats van de Amerikaanse vlag, de VOMI vlag hoog in top. De Nederlandse vlag hing, bij aankomst, halistok.

Bij het monument waren reeds een groot aantal toeschouwers, waaronder veel Indiëveteranen, aanwezig. De heer May Everhartz sprak een 'In Memoriam' uit, waarna de onthulling verricht werd door burgemeester Wöltgens en de heer Everhartz. Dit geschiedde door het verwijderen van de Nederlandse driekleur, waarmede de plaquette afgedekt was. Een hoornsignaal gaf vervolgens het begin en einde van een minuut stilte aan, waarna de heer Wöltgens samen met Generaal-Majoor Altena de eerste krans legde. De heer Geurts riep daarna achtereenvolgens de overige krans- en bloemleggers op, waarbij de kransen en de bloemstukken aangedragen werden door

leden van de Natres (Nationale reserve).

Onder de klanken van het Wilhelmus, gespeeld door de politiekapel, werd dan de Nederlandse vlag in top gehesen, waarna de heer Geurts de burgemeester uitnodigde het defilé te openen, waarbij ook nog de nodige bloemstukken door nabestaanden en anderen werden gelegd. Wij zagen er een van een zus en twee broers (nagestaanden), voorzien van een kaartje met daarop de tekst:

Stef.

**Als je nog eens lijken kon
hoe alles was, wat allemaal kon
je zou niet weten wat je zag
en om je mond zou spelen een lach**

Na het defilé langs het monument gingen de genodigden wederom in stoet terug naar het stadhuis waar de heer Everhartz iedereen die, op welke wijze dan ook, bijgedragen had aan de realisering van dit herdenkingspunt, en alle aanwezigen die door hun aanwezigheid blijk hebben gegeven van hun interesse en medeleven, dankte en gaf aan deze dank vorm door aan burgemeester Wöltgens en Generaal-Majoor Altena als blijvende herinnering het beeldje 'Soldaat Overzee' (bij ons beter bekend onder de naam 'Sawahtrapper') te overhandigen, alsmede een setje van ons verenigingsorgaan 'SOBAT'.

Elzet.

Het Raadhuisplein in Pijnacker kreeg een gedenkplaat Ned. Indië 1945-1950

Met voldoening kunnen onze sobats Versluis en Olieman terugkijken naar zaterdag 20 september, waar onder ideale weersomstandigheden de onthulling van 'hun' gedenkplaat plaats vond.

Na de ontvangst in het gezellige Van Ouds 't Raadhuis met koffie en cake, werd de straat overgestoken naar het Raadhuisplein waar een groot aantal belangstellenden reeds verzameld was.

Na het spelen van een koraal door de Chr. Muziekvereniging Excelsior nam burgemeester drs. J. de Prieëlle het woord en memoreerde dat erkenning voor deze veteranen lang op zich heeft laten wachten. Des te meer is thans de voldoening dat de herdenking van de vier overleden jonge inwoners uit Pijnacker op het Raadhuisplein nu mogelijk is.

Voorzitter Weijs van VOMI Zuid-Holland Noord ging in zijn toespraak terug naar de jaren '45-'49 waarin 140.000 jonge Nederlanders naar en hun onbekend land werden gezonden om orde, veiligheid en vrede te brengen. 6.000 van hen brachten het hoogste offer, het offer van hun jonge leven en het is onze plicht dat te laten herbeleven en te laten herdenken. Door de plaats waar deze gedenksteen is aangebracht, wordt de periode 1945-1950 zichtbaar betrokken bij de 4 mei-herdenking. Met zijn dank uit te spreken aan de burgemeester, gemeentebestuur en de sobats Versluis en Olieman besloot de heer Weijs zijn toespraak.

Het moment van onthulling was daarna aangebroken en werd verricht door de burgemeester en mevr. Verheul-van 't Woudt. Mevr. Verheul was getrouwd met sobat Van Thiel toen hij naar Ned. Indië vertrok. Na het klinken van The Last Post en aansluitend twee minuten stilte werden kransen gelegd door instanties, verenigingen en nabestaanden.

De toespraak van ds. B. Martel kwam direkt uit het hart en heeft ons als oud-Indiëgangers bijzonder aangegesproken. Helaas ontbreekt plaats ingeruimte en tijd om de gehele toespraak weer te geven. Indien de mogelijkheid bestaat zal deze in het decembernummer worden opgenomen. Onderstaand volgen enkele markante uitspraken die door hem gedaan werden over: 'Miskenning en Erkenning'.

'Ik heb de Japanse bezetting van Indië meegemaakt en de afschuwelijke Bersiap-periode in de maanden na de Japanse capitulatie in augustus 1945. Honderden Nederlanders en Indische-Nederlanders werden toen vermoord en het zouden er duizenden zijn geweest, waaronder ook Indonesiërs, wanneer er geen militairen uit Nederland zouden zijn geweest.'

'In de bijbel spreekt o.a. Psalm 134 over wat miskend en wat erkend moet worden. En die waarden moeten ook onze beoordeling van het optreden van onze Indië-veteranen in het licht van de waarheid zetten. Er staat in genoemde psalm: Spreek geen

kwaad en vertel geen leugens; ga het kwaad uit de weg en doe wat goed is. Zoek de vrede, zet je er voor in.'

'Miskenning mist de waarheid, erkenning zoekt de waarheid. Laten wij zo alle Indië-veteranen, zij die onder ons zijn en degenen die wij missen, met respect herdenken. Zij werden geroepen. Zijn zijn gegaan.'

Na deze indrukwekkende toespraak en het Onze Vader werden twee coupletten van het Wilhelmus gezongen en ging de vlag van half naar vol. Met het defilé en het leggen van kransen en bloemen door de overige aanwezigen werd de plechtigheid op het Raadhuisplein besloten. Aansluitend was er de gelegenheid nog een drankje te nuttigen in Van Ouds 't Raadhuis en kon er worden nagepraat over deze geslaagde herdenking. Zuid-Holland is wederom een herdenkingsplaats voor onze gevallene sobats rijker en geeft ons de stimulans om met dit belangrijke werk door te gaan.

J.W. de Jong

Boekbespreking

"Voor ik het vergeet. Nooit!"

Dagboek van Wim van Breen. Het dagboek van een 4-2 RI'er op Noord-Sumatra, over de periode 7 november 1948 tot en met 24 februari 1950.

Geschreven voor de leden van 4-2 RI. Niet voor hen alleen. Het boek is helaas niet uitsluitend in dagboekvorm gepubliceerd. Echter wel heet van de naald, nog niet misvormd door later opgedane indrukken en verhalen van derden of onder invloed van invullingen, fantasieën en veranderde opvattingen. Invullingen uit vreemde bronnen, etc.

De prijs is f 40,-, eventueel plus f 6,- verzendkosten.

Het boek heeft een harde omslag. U kunt het werk bestellen door te schrijven naar W.F. van Breen, Johanna Brabantlaan 57, 5081 SC Hilvarenbeek of te bellen Tel. 013-5051770 of een bedrag van f 46,- over te maken op RABO nr. 158365739,

t.n.v. Stichting Vrienden van 4-2 RI, met vermelding: "boek".

De tweede herziene druk werd in eigen beheer uitgegeven. Het boek is geïllustreerd.

De eerste druk verscheen in mei 1994. In mijn recensie gepubliceerd ter gelegenheid van de verschijning der eerste ongekuiste versie in "Sobat", 10e jaargang nr. 1, nummer 39, van februari 1995, pagina 28, schreef ik: "Een goed boek. De moeite van het lezen waard". En die kwalificatie handhaaf ik ook voor deze herziene uitgave. Het is een echt soldatenboek, geschreven zonder opsmuk of roman-tisering.

J. Zwaan

"Indonesië op het tweede gezicht"

'Een laat weerzien met terugblikken

naar toen', door Piet Berends. 218 pagina's in gebonden uitvoering met stofomslag. Prijs f 37,95. Geïllustreerd met vele fraaie kleurenfoto's en goede zwart-wit opnamen. 85 stuks totaal. Formaat 15,5 x 23 cm. ISBN 90 8022881 4 1.

Verkrijgbaar in de boekhandel en bij de uitgever: Hassink Drukkers BV, Handelstraat 1, 7482 GW Haaksbergen of Postbus 177, 7480 AD Haaksbergen. Tel. 053-5721777.

Piet Berend schreef eerder een boek over zijn militaire diensttijd in het voormalige Nederlands-Indië: "Tahoen jang soedah loepa" (De vergeten jaren) 1993.

"Indonesië op het tweede gezicht" is een reisverslag, een goed en onderhoudend geschreven relaas betreffende een vakantie-reis naar Indonesië in 1994, gelardeerd met een aantal interessante terugblikken naar toen (zijn soldatentijd in de Oost gedurende 20 maanden van september 1948 tot en met mei 1950).

Piet Berends werd geboren in 1928. Hij was dus een laatkomer op het Indische strijdtoneel. Een gedeelte van zijn diensttijd in Indië viel derhalve in de periode dat Nederlands-Indië reeds Indonesië was geworden. Berends maakt diverse vergelijkingen tussen zijn reis naar en verblijf in Indië in 1948/1950 en zijn dito in 1994. De comfortabele vliegreis en de daarop volgende vakantie-trip door Indonesië in georganiseerd verband vergelijkt Piet Berends met de antipolopertrip op een volgeladen troepenschip in 1948 en wat daarop volgde in de gordel van smaragd. De luxe van de hedendaagse reis tegenover de ontberingen van destijds. Een schrijnend verschil. Berends' beschrijvingen van het huidige Indonesië zijn door de bank genomen juichend. Hoewel de oud-Indië-ganger Piet Berends niet verheelt dat hij de vele sprookjes over de ultiem vriendelijke Indonesiër zonder een zweem van rancune met een flinke korrel zout tot

zich neemt. Uiteraard kan men de professionele routineuze vriendelijkheid van de Indonesiër, die van het tourisme leeft of er van profiteert niet als maatstaf nemen voor de houding van de gehele bevolking. Net zo min als men de vaak vleierige houding van Nederlandse horeca- en strandwinkelluitbaters tegenover Duitsers mag vereenzelvigen met de houding van de doorsnee andere Nederlander tegenover de oosterburen.

Iedere nadenkende en goed observerende bezoeker van Indonesië kan waarnemen en begrijpen dat, in het bijzonder onder de voormalige pelop-pers en vrijheidsstrijders, nog veel haat en animositeit tegen de Nederlanders leeft.

Hetzelfde geldt uiteraard ook voor vele oud-Indischgasten en de militairen-Indiegangers in Nederland. Politici, kerkelijke leidinggevendens, mediatijgers, historici en voormannen uit de handel en commercie etc. proberen ons, om der wille van geld en zakenbelangen, hardnekkig van het tegendeel te overtuigen en ons in het oude sprookje van de zachtmoedige Indonesiër te doen geloven. Wij weten beter en de geschiedenis heeft het tegendeel bewezen. Hun voorstelling van zaken is geflatteerd en onjuist. Denk slechts aan de bloedige massamoordpartijen onder het recente regiem en ook al daarvoor. Dit alles neemt echter niet weg dat Berends beeld van het huidige Indonesië, klimatologisch en landschappelijk fascinerend is. De meeste reisbeschrijvingen (dia- en filmreportages) zijn traditioneel, vol van vakantie-euforie en weinig objectief. Bovendien zijn ze vaak eenvormig. De reizigers bezoeken steeds dezelfde touristische plaatsen en evenementen. Ze overnachten in al maar dezelfde hotels e.d. en kenmerken zich door vergaande critiekloosheid. Berends relaas wijkt daar nogal van af. Het is reëel.

Zeer indringend beschrijft deze auteur de landschappelijke pracht van Sumatra, Java en Bali, plus de culinaire geneugten. Hij beschrijft dit zo goed, dat hij mij voor de eerste keer in mijn leven bijna bewoog om ook eens een vakantie-reis naar Indonesië te maken.

Echt een leuk boek om te lezen en de fraaie foto's te bekijken.

J. Zwaan

"GEDACHTEN"-bundel
50 jaar na dato, 1946-1996.

Een bundel gedichten, impressie uit de Indische diensttijd op rijm, van Siebo Bolhuis, 4de bataljon Garde Regiment "Prinses Irene", te bestellen bij S. Bolhuis, Postbus 3, 9670 AA Winschoten.

Siebo Bolhuis schrijft mij in een persoonlijke brief: "Ik reken f 0,50 per gedicht, het zijn er 30, dus f 15,-, plus een rijksdaalder voor de verzendkosten".

Het boekje heeft een oranje omslag en is getooid met het orde- en vrede-teken en de palmboom van de divisie (de 2de), waar Bolhuis en zijn makkers bij waren ingedeeld (32 pagina's).

Het bundeltje is tevens te bestellen bij de Reünie-Commissie van het 4de bataljon Garde Regiment Prinses Irene (GRPI), H. Heyermanstraat 76, 9673 HS Winschoten.

Hoewel geen groot poëet weet sobat Bolhuis met zijn poëtische pennevruchten toch een gevoel van nostalgie op te roepen. Je bent weer even in Indië; op wacht in de dessa, patrouille lopend tussen de sawah's, mijmerend op het ereveld der gevallen. Voor mij als oud-Ireneman (3de bataljon) herleeft de sfeer der fuseliers. Bolhuis spreekt beeldend, vaak ontroerend. Het is de stem van een oud-Indiëganger, gelouterd na een halve eeuw van nadenken en analyseren. Het is voorwaar de stem van een Indië-veteraan die de golven van teleurstelling over gebrek aan Anklang en erkenning heeft ervaren en verdragen.

En nu doe ik iets wat ik niet mag doen. Ik citeer enkele dichtregels uit de bundel "Gedachten" wat ten strengste verboden is volgens een "Ter attentie" op de binnenkant van de cover. De auteur heeft nu het recht mij aan te klagen en gerechtelijk te vervolgen, maar ik vertrouw op zijn regiments-solidariteit, de erecode van de Garde; "Wij blijven altijd solidair". En het is bovendien ook nog

voor zijn eigen bestwil en bevordert de bekendheid van zijn 30 poëtische ontboezeningen. Nu liet citaat:

"Zij gingen vol idealen
Zij hebben hun offer gebracht".

Einde citaat.

Sobats van alle wapens, soldaten van de garde, fuseliers van Irene, deze "Gedachten" zijn voor u geschreven.

J. Zwaan

"Kalm temidden van woedende golven"

Het Ministerie van Koloniën en zijn taakomgeving, 1912-1940.

Door Bob de Graaff. Sdu Uitgevers, Den Haag, 1997.

Prijs f 85,-, 265 pagina's. ISBN 90 12 08435 0. Gebonden. Geïllustreerd. Formaat 17,5 x 25 cm. Een proefschrift. Fraaie stofomslag.

De dag dat dit bijbeldikke proefschrift bij mij werd bezorgd, schrok ik even. Wat een pil. Wel, dat moet gezegd worden, een sieraad in je boekenkast. Maar bij lezing viel het alles mee. Het boekwerk gaat je onwillekeurig boeien. En dat is op zichzelf al een aanbeveling, gezien het bij eerste kennismake weinig aantrekkelijke onderwerp. Schijn bedriegt soms. "Saevis tranquillius in undis", een uit 1934 daterend boekwerk, geschreven door de tijdens het interbellum (1918-1940) bekende anti-revolutionaire politicus, Hendrikus Colijn, werd den volke, in het bijzonder het volk van Abraham Kuyper, de kleynen luyden, gepresenteerd als "Veilig temidden der woedende baren". De woedende baren (golven), symboliseerden destijds de woelige wereld. De veiligheid lag in de hand van God en de anti-revolutionaire partij in casu de toenmalige grote roerganger Hendrik Colijn. Bob de Graaff presenteert ons in deze kloekke dissertatie de geschiedenis van het ministerie van Koloniën, gedurende de jaren 1912 tot 1940. Weliswaar woedde de zich in dit tijdsbestek reeds aankondigende storm, die de wilde baren in de komende jaren zou doen koken en de behandelde jaren, nog niet, maar toch... Het is een llyvig werk geworden, dit proefschrift, maar het is tegelijk grondig.

In tegenstelling tot menige studie

over dit soort materie, die zelden verder komt dan een gortdroge opsomming van de personele beslommeringen en organisatorische perikelen van het onderhavige ministerie, schrikt De Graaff niet terug voor een uitvoerige, lang niet altijd critiekloze, analyse van het door het ministerie gevoerde beleid. Bobbiaan de Graaff biedt de lezer, naast een diepgaand overzicht van de organisatie en de interne opbouw van het departement van Koloniën, tevens een uitvoerige geschiedenis van Nederlands-Indië in de behandelde periode. De opkomst en ontwikkeling van het Indonesische nationalisme en de overwegend negatieve en bekrompen reacties van het Nederlandse opperbestuur daarop, worden niet geschuwd.

De Graaff schetst ons de verhoudingen tussen de op de troon van Buitenzorg residerende machthebbers en de regeerders op de Haagse troon, het Gouvernement-Generaal in Indië en de Heren in Den Haag, belichaamd in de Minister van Koloniën en zijn departement, voor wat Indië betrof.

Het boek bevat een aantal heldere en interessante biografieën van ministers (van Koloniën) en Gouverneurs-Generaal in de kolonie.

Bob de Graaff toont de lezer, vaak op uitputtende wijze, de diverse beleids-terreinen waarop het ministerie van Koloniën opereerde. Vreemd genoeg bijna uitsluitend de Kolonie Indië. De West komt slechts zeer sporadisch aan bod.

Uit heel het dikke boek, overigens zeer leesbaar geschreven, blijkt zonneklaar hoe moeilijk het de regeerders in Den Haag viel het immense eilandenrijk in Oost-Azië adequaat (gepast) te besturen en naar zelfstandigheid te leiden.

Voor wat betreft de verdediging (de defensie) van "ons" Indië, dat ging Nederlands mogelijkheden heel duidelijk ver te boven. De te kleine kracht schoot op dit terrein heel kennelijk te kort.

Het exploiteren van de rijke Indische bodemschatten (olie, rubber, tin, etc. etc.) ging ook zelden van een leien dakje.

Het besturen van de zeer diverse volken op de duizenden eilanden en

eilandjes van de archipel liet, tengevolge van gebrek aan mankracht en deskundigen, ook vaak te wensen over.

Financiën, infrastructuur, economie, buitenlandse betrekkingen, succesvolle presentatie van het beleid, enz. enz., gingen veelal de geringe kracht van het kleine moederland te boven. Bovendien vertrouwden de koloniale bestuurders de autochtone volkeren niet. Ze opereerden meestal angstvallig en bekrompen (De kaasboer als monarch).

Alle genoemde aspecten (en nog meer) van ons regime om beleid in de grote kolonie komen in dit monumentale werk aan de orde. Het is helaas voor Nederland geen epos geworden maar slechts een melodrama.

De Bestuurders in 's Gravenhage en Buitenzorg/Batavia hoorden het rommelen van de donder der broeiende onweersbui en het naderende geweld der stortzees niet. Ze bleven vadsig in het aangezicht der opkomende donderwolven op hun lauweren rusten.

Jammer dat het werk van De Graaff niet verder gaat dan 1940.

Het losbreken van het machtige tempeest, na 1940, wordt ons niet meer verhaald. Het zou mij echter niet verbazen als ons in de toekomst van De Graaff's hand nog eens een dergelijk relaas zal worden geboden, want ik ken uit ervaring Bobbiaan (en zijn vrouw Ludwina Markus) als een ijverige en volhardende speurder. Geen archivaris of archief-medewerker ontkomt aan zijn (en hun) doorzettingsvermogen en gedrevenheid. Speurders van De Graaff's kaliber, en dat blijkt ook wel uit dit proefschrift, halen de onderste steen boven. En daarenboven kan De Graaff ook nog boeiend schrijven en bekwaam componeren.

In zo'n boek over zulk een onderwerp de aandacht van de lezer vasthouden is een unieke prestatie.

Ondanks het feit dat ik het niet op alle punten met des schrijvers oordelen en visies betreffende het Nederlandse en Indische beleid eens kan zijn, moet ik echter concluderen dat De Graaff een, uitgaande van zijn visie, objectief beeld van het vooroorlogse Indië neerzet.

(Het departementale gekissebis op Koloniën (en niet alleen daar) wordt ons bijna terloops eveneens ook nog even op een zeer realistische wijze uit

de vaak nogal muf ruikende luiers gewikkeld.

Wie het vooroorlogse Indië en het daar gevoerde beleid, de incubatietijd voor het later losbrekende ontij, nader wil leren kennen, hij of zij leze dit boekwerk.

Zeer aan te bevelen.

J. Zwaan

WIM'S MILITARIA'S

BOEK/FOTO/MILITARIA EXPOS.

Postbus 6129
3002 AC Rotterdam
Netherlands

Tel. 010 - 437 89 63

V.O.M.I.

Onderscheidingen

Met gepaste trots melden wij dat is uitgereikt aan:

**Mw. C.M.T. Bakker-Paulussen - Petersborough
Canada**
Ereteken voor Orde en Vrede - 21.11.96

Mw. R.H. van Gulik-Eular - Zoetermeer
Ereteken voor Orde en Vrede - 24.10.96
Nieuw-Guinea Herinneringskruis - 24.10.96

G. van Zalk - Soest
Ereteken voor Orde en Vrede - 09.10.96

J.G.C. Simonis - Maastricht
Draginsigne voor gewonden - 19.07.96

M.N. Reggers - Lanaken, België
Nieuw-Guinea Herinneringskruis - 29.03.96
Ereteken voor Orde en Vrede - 02.04.96

Voor de Draggers van het Gewonden Insigne zijn wij
zeer verheugd met deze uiteindelijke erkenning en
voor de anderen onze oprechte gelukwensen
met uw onderscheiding.

Voor U allen ons Ere-salut.

V.B.

Lezers schrijven

Geachte Redactie,

Als vriend van H. v.d. Plas, Oud-Indiëgangster, schrijf ik op zijn verzoek bijgaande brief.

Deze wilde hij geplaatst hebben in "zijn blad".

Henk heeft twee dagen voor zijn dood deze brief nog gelezen.

Aan wie moet ik deze teleurstelling schrijven?

Ik zit in Warmond aan het bed van mijn doodzieke vriend, Henk v.d. Plas. Het is drukkend warm. Henk is mijn oudste vriend, ooit woonden we in Voorhout, naast elkaar en gingen hand in hand voor de eerste keer naar "de bewaarschool". Onze moeders gingen mee en het leek verraad dat ze ons achter lieten bij die enge Zusters.

Met het eerste speelkwartier kropen we onder het hek door en renden naar huis. We werden meteen weer teruggebracht....

Zolang ken ik Henk al, die nu nog maar enkele weken te leven heeft....

"Joop, zegt Henk met moeite, ik heb altijd al willen schrijven in het blad van Oud-Indiëgangsters, maar ik kan het niet meer.... ik ben zo teleurgesteld...."

"Henk, vertel het maar, ik schrijf namens jou".

Het is een halve dag later en ik begin met een relax en weet niet of ik het hem nog ter goedkeuring kan voorlezen.

Ik was vroeg mijn vader kwijt.

Er waren vier kinderen, ik ben de oudste. Mijn moeder kreeg geld van de armen (R.K. Kerk). Bij de Broeders kreeg ik een timmermans-opleiding. Ik zag er zo arm gekleed uit, dat een Broeder mij, op het linnen met verf, vereeuwigde.... Kompleet met alle gaatjes en stoppen in mijn trui stond ik erop..

Mijn moeder hield geiten voor de melk. We moesten in een soort veredelde stal gaan wonen. Een kopje petroleum zorgde voor licht op tafel en dan naar bed. Het water kwam uit een put. 18 koeien van het klooster stonden enkele meters van de put af en ook onze geiten.

Nauwelijks was die rot-oorlog voorbij:

met vanaf 15 jaar onderduiken, of ik moest in dienst.

Ik was wel eens met de trein mee geweest, maar inschepingsverlof Rotterdam met schepen die ik nog nooit gezien had, wat een ervaring was dat.

Ik kwam bij de verbinding, had goede kameraden en soms kwam ik iemand uit het Dorp tegen.

Daarna had ik weer heimwee. Mijn dagboek hield mij op de been, over die tijd die zo lang duurde wil ik het niet hebben.

Ik kwam thuis en het halve Dorp liep uit als er weer iemand thuis kwam..

Ik kreeg een vulpen van de Burgemeester.. en de belofte van Prins Bernhard en ik zocht en vond werk.

Met mijn nog steeds huidige vrouw hadden we het toch wel goed, al zijn we door heel moeilijke tijden gegaan. Gezondheid bij kinderen, mijzelf en het kerkhof, dit alles hebben we doorstaan en nu heeft een laatste ziekte mij geveld. Hieraan is niemand schuld.

Mijn oude dienstmakers laten mij niet in de steek, ze zijn een steun.

Maar soms wordt mij een krant voorgehouden met enkele foto's en schuld die wij niet verdienen. Wij werden gestuurd.... wij moesten.. wij deden onze plicht.... wij raakten onze vrienden kwijt.. wij kregen koorts.. tropenkolder, ik heb bijna altijd hoofdpijn gehad.. zonnesteek?.. we zouden geholpen worden.

Veel van mijn Dorpse vrienden zijn geëmigreerd. En wij....

Na 50 jaar komen er gedenkplaatjes op de dodenherdenkingszuilen te zitten en al deed ik mijn plicht, nu word je soms afgeschilderd als een S.S-er.. Nu, na 50 jaar, lig ik hier nog steeds te wachten op de 1000 gulden, welke ook beloofd zijn. Ik had ze nog aan mijn vrouw willen geven. Maar nee hoor, ik beleef dit niet meer. De comité's die hierover beslissen, zullen wel niets te kort komen. Affijn, als dit geplaatst is, zijn ze van Henk af, en nog even dan zijn ze van ons allemaal af.

De vriendschap van mijn kameraden was een goede en deze vriendschap neem ik mee op mijn nieuwe reis, ook naar onbekend terrein.

Namens Henk v.d. Plas uit Warmond, Joop Warmenhoven uit Voorhout, zijn oude vriend.

(Brief, gericht aan de redactie van het NOS-journaal, ter plaatsing in de "Sobat" aangeboden.)

Hoewelaken, 7 Sept. '97

Geachte Redactie NOS-journaal,

Hierbij even een klacht van mij, vrouw van een Indië-veteraan. Gisteren 6 September hadden wij te Roermond in het prachtige park bij het monument de 10e herdenking van de gevallen in de nodeloze oorlog waarheen zoveel dienstplichtigen moesten vertrekken voor 1, 2 of 3 jaar of meer.

Velen kwamen dus niet terug, zo'n 6200 en deze worden elk jaar op 7 September herdacht, dus nu zo'n 10 jaar lang, er zijn dan ± 15000 mensen voor dit bij te wonen, evenals diverse hoogwaardigheidsbekleders. Het is allemaal heel indrukwekkend. De meesten komen daarheen met de trein uit het hele land, de NS heeft dan zo'n 20 extra treinen ingelast. Maar nu komt het, we misten op de TV bij het journaal enige belangstelling, de mensen die niet meer daarheen kunnen, te oud of ziek, zijn klanten voor de begrafenis van Diana.

Konden er geen paar minuutjes af voor deze ten onrechte dikwijls vergeten en verguisde groep?

Wel enige weken geleden die facisten-jongeren voor de herdenking van Rudolf Hess op het nieuws.

Het valt me erg tegen dat de NOS niet op deze herdenking heeft gereageerd die voor heel veel gezinnen zo belangrijk is. Hopende dat U alsnog hieraan (aandacht - red.) kunt wijden, al is het niet meer zo als gisteren

In afwachting van Uw antwoord.

w.g. A.E. Lammers-Mollee
Hoewelaken.

De militair uit de meidagen van 1940 van 3-III-27 RI is terecht.

Met verwijzing naar het periodiek van Sobat nr. 4 van 25 augustus 1997, nummer 54 'Opsporing verzocht' kan ik u het volgende berichten.

Op 3 september 1997 ontving ik een brief over bedoeld militair. Zijn zoon uit Poortugaal schrijft mij over zijn vader:

Mijn vader was in de meidagen van 1940 gelegerd te Deurne bij Helmond. Vandaar is hij met de overgebleven troepen verplaatst en terecht gekomen in Duinkerken en aldaar door de Duitsers gevangen genomen en naar Duitsland getransporteerd. Een half jaar later gevlucht naar Rotterdam.

Bij een Duitse razzia in 1943 is hij weer opgepakt en toen op transport gesteld naar Polen. Vandaar na acht maanden met 2 Polen en 2 Russen gevlucht. Na veel rondzwerven met ontberingen werd hij aan de Nederlandse grens bij Denekamp opgevangen door de Nederlandse Ondergrondse Strijdkrachten tot aan de bevrijding in mei 1945.

Mag ik als ondergetekende van dit artikel de vrijheid nemen een ere-salut te brengen aan deze wilskrachtige en vaderlandslievende militair A. den Dekker van 3-III-27RI, die in 1987 is overleden. Dat hij moge rusten in vrede.

Met zijn zoon is afgesproken dat het schilderij van zijn vader, dat 57 jaren geleden in bewaring werd gegeven, aan hem wordt overgedragen.

Bijzondere dank aan de redactie en allen die medegewerkt hebben aan het zoeken en vinden van de heer A. den Dekker.

A.M. van Duijnhoven.
Nuenen.

Dodenherdenking '97 Roermond

Duizenden gezichten, oud, zoals je zelf bent. Ik probeer iemand te herkennen, te vergeefs.
Ja, we zijn allemaal oud geworden, door het leven getekend, moegestreden, maar geenszins verslagen, al heb je veel moeten incsseren. Erkenning! Je werkt er voor met al de kracht die je nog over hebt. Slagen van Gemeente, Regering, die hard aankomen, maar wat interes-

seerd het die mannen, ze kunnen dat gevoel niet opbrengen. Nu sta je hier bij ons monument in Roermond, je hoort de toespraken met de kranslegging, neen..., ze zijn niet vergeten, onze sobats.

Bepaalde namen staan in je geheugen, je hart gegrift. Je loopt langs de tafels, waarop duizenden namen staan van je vroegere lotgenoten. Je staat voor een tafel die je 't meest aanspreekt, Garde Regiment der Grenadiers 411 BI. Plots sta je alleen tussen die duizenden, je

gedachten dwalen terug. Je ziet weer jonge kerels, bijna kinderen nog. Vermeulen, v.d. Pas, v.d. Loo en nog veel meer namen, ze zijn niet meer, ze gaven hun jonge leven. Ja, ... waarvoor??? Maar er is één troost, Sobats, als je naar al die woorden luistert, die bloemenzee ziet, jullie zijn niet vergeten, daarom blijven jullie leven zolang wij leven. Selamat tidoer. Tot ziens.

J.E. v. Dreumel
Wijchen

V.O.M.I.

Onderscheidingen

Met gepaste trots melden wij dat is uitgereikt aan:

P. Kerstens - Nispen
Ridder in de Orde van Oranje-Nassau - 30.04.97

H. Bekema - Sint Nicolaasga
Draaginsigne voor gewonde - 18.07.97

W. van Atten OVW - Boskoop
Lid in de Orde van Oranje-Nassau - 29.04.97

I. Hoornweg van Rij - Marcus-AM Brasil
Embleem Binnenlandse Strijdkrachten - 01.08.97

A. Benthem - Uithuizermeeden
Draaginsigne voor gewonden - 19.08.97

A. Wijma - Zwagerbosch
Lid in de Orde van Oranje-Nassau - 20.08.97

W. Jonkers - Ruinerwold
Draaginsigne voor gewonden - 07.07.97

Onze oprecht gelukwensen met Uw onderscheiding en voor de nieuwe Draggers van het Gewonden Insigne zijn wij zeer verheugd met deze uiteindelijke erkenning

Voor U allen ons Ere-salut.

V.B.

Oproep

Ondervermelde oproep is bestemd voor de reünie-commissies van oud-militairen Indiëgangers.

Door enkele oud-militairen Indiëgangers is de suggestie gedaan om een replica van het beeldje "Soldaat Overzee" te plaatsen in de kazerne waar de daarvoor in aanmerking komende onderdelen hun reünie houden. Op deze manier kunnen de verschillende onderdelen dan gezamenlijk de kosten gaan dragen. Er is geïnformeerd of het mogelijk is om een replica van ± 1 meter hoog te laten vervaardigen.

De beeldhouwer-ontwerper van het beeldje zal daarvoor een grote gietmal moeten maken en het beeld zal in een onbreekbaar materiaal - in ieder geval een metaal - gegoten moeten worden.

De kosten worden op een paar duizend gulden per exemplaar geraamd. Het is ondoenlijk om, in verband met

de kosten, slechts 1 exemplaar te laten maken, omdat meerdere exemplaren de prijs zal drukken.

Daarom doen de initiatiefnemers via dit orgaan een beroep op de verschillende reünie-commissies, om aan dit initiatief hun medewerking te gaan verlenen.

Bespreek dit eens in uw commissie en met uw reünisten en laat het resultaat weten aan:

Fred Hooisma, Oostercluit 109, 8332 DC Steenwijk.
Tel./Fax 0521-510607.

Mevr. W.A.J.F. Gerbers is op zoek naar gegevens betreffende haar vader, Jacob (Jaap) Gerbers, geboren 6 maart 1925.

Adres in 1949 was: Sienerweg D 112 te Schoonoord.

Is als dpl. sld. in de Jan van Nassaukazerne te Harderwijk opge-

komen en vertrokken naar Indonesië op 29-10-1946 met de "Nieuw-Holland" en teruggekomen op 1-12-1949 met de "Tabinta".

Hij was chauffeur op een rups-carriër bij het Mitrailleur-bataljon van de 7 December Divisie en is gelegerd geweest in West-Java, o.a. in Batavia, Depok, Tjileungsir, Walakar en Buitenzorg.

Mevr. Gerbers haar vader overleed plotseling in 1969 en was toen bezig zijn foto's in te plakken en te voorzien van de bijbehorende teksten. Vanaf 1947 heeft zij alleen foto's zonder bijbehorende teksten.

Zij wil gaarne in contact komen met personen, die haar vader in de Indië-periode hebben gekend.

Gelieve contact op te nemen met mevr. W.A.J.F. Gerbers, Langeveldstr. 28, 7848 AP Schoonoord. Tel. 0591-382036.

Geslaagde reünie 5-2 R.I.

Dit jaar is het 50 jaar geleden dat het bataljon 5-2 R.I. werd opgericht in de Kraayenhofkazerne te Nijmegen. En dat was voor de actieve reünie-commissie een goede reden om een hernieuwde reünie te organiseren. Het gebeurde ditmaal in de legerplaats Harskamp en het liep uit naar een welgeslaagde hereniging van de "ouwe jongens", samen met een aantal dames erbij een gezelschap van 240 personen. Tussen opening en sluiting van het dagprogramma was het een enorm gezelschap en zoeken naar bekenden en collega's uit de Indië-jaren 1947-1950.

Verder waren er de traditionele punten als rijstmaaltijd, museumbezoek, verloting, koffie en lunchpakket. Stuk voor stuk geslaagde activiteiten.

De reünie-commissie is voornemens om een herdenkingsplaquette te laten aanbrenge bij het Nationaal Indië-monument in Roermond. Daar zijn inmiddels meer dan 130 plaquettes geplaatst van leger-onderdelen die destijds in de Oost dienst deden.

Met de plaatsing van zo'n plaquette heeft ook Bataljon 5-2 R.I. een belangrijke taak volbracht.

Dit bataljon heeft geen eigen blad.

Het kreeg de naam toebedeeld van "vergeten leger" in Noord-Celebes, met name Menado en Gorontalo.

Ook op het Veteranen-Informatiepunt in Delft was tot voor kort geen inlichting te verkrijgen over dit legeronderdeel. Met de uitgave van het boek "Nacht over de Rimboe" is daar verandering in gekomen. Het is geschreven door een collega-militair van 5-2

R.I., met de eerste 45 pagina's over het gehele "wel en wee" in Noord-Celebes met z'n nachtwachten en patrouilles. Ook de herinneringsplaquettes met hun opschriften zijn er in opgenomen. Het boek is in de boekhandel uitverkocht, maar is wel nog verkrijgbaar bij de Openbare bibliotheken, onder vermelding van het ISBN-nummer 90 801511 1 4. auteur Toon Nieskens (Tel. 0475-464056).

T. Nieskens

WIM'S MILITARIA'S
BOEK/FOTO/MILITARIA EXPOS.
POSTBUS 6129 - 3002 AC
ROTTERDAM - NETHERLANDS
TEL. 010 - 437 89 63

Reünie

Op vrijdag 24 oktober a.s. houdt de VERBINDING AFD-OOST JAVA haar reünie in het Kazernecomplex Simon Stevin EDE-Oost. De trouwe bezoekers van deze reünie ontvangen persoonlijk bericht. Zij die nog niet eerder op een reünie aanwezig waren, zijn van harte welkom.

Voor nadere informatie:
N. de Schaaf, Seevackweg 3, 1474 HD Oosthuizen, Tel. 0299-401223 of J. Thoen, Hoogeveenlaan 173, 2535 TJ Den Haag, Tel. 070-3674656.

Wij (dienstmakers van het REG. ANTI TANK 1-2 R.A.T.A.) houden een reünie op donderdag 23 april 1998 in de Elias Beeckmankazerne, Nieuwe Kazernelaan 10 te Ede (kazerne complex Ede-Oost). Wij zijn opgekomen 7-11-1947 in de Simon Stevin-kazerne te Ede. Diegene die op de vorige reünie niet is geweest zouden wij er graag bij willen hebben, graag reacties aan J.J. de Leeuw, Kromhout 199, 4411 RG Dordrecht, Tel. 078-6149948 (na 19.30 uur).

De reüniecommissie 41e I.B.W. heeft het voornemen om in het voorjaar van 1998 bij voldoende deelname een reünie te organiseren t.g.v. het feit dat de 41e 50 jaar geleden naar Indië is vertrokken.

Gaarne uw telefonische reactie aan Henk Kort (voorzitter), Tel. 070-3962432 of telefonisch of schriftelijk aan Piet van Dijk (secretaris) Reuvenlaan 142, 2273 JT Voorburg, Tel. 070-3861548.

Tandheelkundige Troepen

Welke sobats, gediend hebbend bij het onderdeel 1e Cie Tandheelkundige Troepen, 1e Divisie "7 december", voelen ervoor om dit jaar, zo centraal mogelijk, een reünie te houden?

Persoonlijk heb ik daar behoefte aan. Het is toch jammer als wij elkaar niet meer zouden zien en spreken. Het leven is voor ons nog zo kort. Graag zo spoedig mogelijk schriftelijke opgave via postbus 272

(U. Schaub), 8330 AG Steenwijk. Jullie oud-hospik, korporaal Marten N. Vegter, Wiekendreef 190, 9501 EA te Stadskanaal.

Reunie 423 B.I.

Het 423e Bat. Inf. houdt haar 2-jaarlijkse reünie op 4 oktober a.s. in de Kromhoutkazerne te Utrecht. Aanvang: 10.00 uur. Mocht uw adres nog niet bekend zijn bij de reünie-commissie, gelieve dan contact op te nemen met H. van Weezep, Bentersweg 25, 7441 Nijverdal, Tel. 0548-614703.

Aan alle Sobats van de voormalige LTD 85, U-Brigade, Padang

Naar aanleiding van veel verzoeken tijdens de reünie van 7-8-9 en 10 IBW wil de voormalige LTD 85 Padang in het voorjaar van 1998 een reünie organiseren.

Deze werkplaats was eerst LTD 71, maar werd in 1948 LTD 85. Dit is in 1998 vijftig jaar geleden en dus een goede reden om elkaar weer eens terug te zien.

De reünie gaat alleen door bij voldoende belangstelling. De organisatie wil eerst weten of er genoeg interesse is.

Degene, die belangstelling hebben, kunnen bellen of schrijven naar: B. Tromp, Bolacaciahof 64, 1326 AP Almere, Tel. 036-5378248.

Op donderdag 30 oktober a.s. houdt 1-2 Huzaren van Boreel een reünie in de Bernhardkazerne te Amersfoort. Mocht u geen uitnodiging hebben ontvangen dan gaarne even bericht aan A. v.d. Lugt, Tel. 070-3911002.

V.O.M.I.

Speciale aanbieding
V.O.M.I. - adreszegels

toko

afmetingen: 42x21 mm gegomd
500 stuks (minimaal) f 35,- franco.
Deze adreszegels te bestellen bij:
Fonds Sociale Zorg
Oost Kanaalweg 12A, Ter Aar.

EXTRA AANBIEDING

V.O.M.I.-wapenschild
Het is er eindelijk, zeer fraai uitgevoerd op een blank gelakt mahonie schild in wangmodel met het V.O.M.I. logo in plastic spuit/gietwerk, wat kleuren betreft gelijk aan onze sticker en borstembleem.

De prijs is f 30,- exclusief verzending.

V.O.M.I. - demobilisatiespeldje met sureté en zwaar verguld

K.B. kwaliteit f 12,50 franco

V.O.M.I. - OVW insigne
afmeting: 11 mm hoog
met sureté en zwaar verguld
K.B. kwaliteit f 12,50 franco

U kunt ze bestellen bij het Fonds Sociale Zorg V.O.M.I. - Nederland te Ter Aar

V.B.

Uitreiking Draaginsigne Gewonden

Op donderdag 18 juli jl. werd aan ons lid, de heer H. Bekema, wonende te St. Nicolaasga op het gemeentehuis van de gemeente Skarsterlân te Joure het draaginsigne gewonden uitgereikt door burgemeester Kuiper. Dit gebeuren vond plaats in de sfeervolle trouwzaal van "Herema State", een historisch pand, waarin het gemeentehuis is gevestigd. Met vier bestuursleden van VOMI Friesland waren we hierbij aanwezig, alsook een vertegenwoordiger van de Stichting Dienstverlening Veteranen. Tevens een aantal Sobats met wie de heer Bekema destijds in Doorn verbleef voor revalidatie. In zijn toespraak liet burgemeester Kuiper in welgekozen bewoordingen weten veel begrip en sympathie te hebben voor oorlogsveteranen in het algemeen en met name voor de Indië-Veteraan. "In opdracht van de overheid uitgezonden naar een ver en vreemd land om daar rust en orde te herstellen in een onoverzichtelijke chaos, was zeker geen geringe

opdracht. De gebeurtenissen daar meegemaakt zijn een onuitwisbaar element in de gedachtenwereld van de Indië-Veteraan. Begrip daarvoor zal moeilijk zijn voor de buitenstaander, maar erkenning en waardering voor uw inzet, met name door de overheid, heeft u zeker verdiend. Mag daartoe dit insigne een bijdrage zijn", aldus de burgemeester. Namens de Stichting Dienstverlening Veteranen sprak ons aller Zwaantje Rumph, terwijl namens VOMI Friesland Klaas Swart het woord voerde. De heer Bekema dankte namens zijn vrouw en familie allen voor de belangstelling en aanwezigheid. De bijeenkomst werd besloten met een gezellig samenzijn onder het genot van een drankje, waarbij de warme belangstelling van de burgemeester zorgde voor een ongedwongen sfeer. Bekema, nogmaals namens VOMI Friesland van harte proficiat.

Ide de Jong

In Memoriam

In gepaste stilte en met grote eerbied brengen wij een laatste Ere-saluuat aan:

W. Flipse	Veere
N.M. Vermeulen	Beneden - Losuwen
E. Brookman	's-Gravenhage
G. van der Hörk 2-12 R.I.	Maasbracht
H.F. Meerens	Harderwijk
W. Klein	Ermelo
A.S. de Vries 403 R.I.	Warns
A. de Jong 1-9 R.I.	IJlst
B. Jongman	Hoorn
G.W.M. Kok	Hoorn
A. Deckers	Zwijndrecht
Th. Hendriks	Ridderkerk
D. van Wingerden	Hardinxveld-Giessendam
A. Spierings 8 V.A.	Uden
P. Folkema 4-4 R.I.	Franker
FL. Notenboom	Rotterdam
J. Weststrate	Hendrik Ido Ambacht
R.L.T. ten Velde	Arnhem
J. Ent	Edam
G.R. Edel	Wieringerwerf
J.B. Rommers	Hoogerheide
B. Grob 5-5 R.I.	Geesteren
W.A.P. Zeitzon	Zoetermeer
Drs. W.H. van de Kiekersteen	Blaricum
K. Talema 6 RVA	Heeg
G.J. Verbij	Gouda
Chr. Oostwoud	Genemuiden
W.Ch.K. Rotteveel	Amsterdam
M. Postma 4-9 R.I.	Bolsward
J. Schroor	Leeuwarden
G. Wuid	Peterborough Ontario, Canada
J. Lap 1-9 R.I.	Drachten
J. Doornbosch	Krommenie
J. Eigenbrood	Beuningen
J. Vink	Axel
H.J.L. Boonk	Enschede
J. van Wonderen	Terheijden
J. Blokema	Meppel

Moge de warmte en de liefde van Uw naasten en ons aller oprecht medeleven U de kracht en de moed geven dit zware verlies te dragen. V.B.

sociale
VOMI

Nazi-Republiek Nias (3)

Zondagavond 29 januari 1942 braken de Duitse geïnterneerden op NIAS, geholpen door enkele ontevredenen onder de bewakers, uit de barakken waarin ze sinds enkele maanden waren ondergebracht. Ze bezetten, na een hevige schietpartij, de bestuurspost. De Nederlanders en een aantal andere op het eiland aanwezige Europeanen, waaronder vijf Engelsen en enkele Australiërs, die van Sumatra voor de oprukkende Japanners naar NIAS waren gevlucht, werden op hun beurt geïnterneerd. Twee kleine Nederlandse schepen, die de volgende dag Goenoeng-Sitoli binnenliepen, werden door de Duitsers "bezet" en de bemanningen (Indonesiërs en de twee Nederlandse gezagvoerders) werden gevangen gezet. Dr. Heidt, een Duitse geïnterneerde arts uit Bandoeng, een overtuigde nazi, nam de leiding op NIAS in handen.

De eerste februari werden alle niet-Duitse Europeanen, waaronder een aantal vluchtelingen van Sumatra en overlevenden van een door de Japanners tot zinken gebracht Engels schip, die in Hillsimaetano verbleven, door de Duitsers opgehaald om eveneens in de politiekazerne van Goenoeng-Sitoli te worden geïnterneerd. Alleen de zendingspredikant dominee C. Zwaan, zijn gezin en de zendingzuster Visker bleven op vrije voeten. De feitelijke leiding op het bezette eiland werd uitgeoefend door een zekere Fischer, die de minister-president werd genoemd. Dr. Heidt fungeerde als Führer.

De "Herren" lieten zich hakenkruis-insignes maken waarna ze contact opnamen met hun Asgenoten (Japanners) in Sibolga. De 5e april vertrok een schip, de "Piet", met een groep Nederlandse geïnterneerden en zeven Duitsers naar Sibolga. Een tweede groep, van tweeëntwintig Duitsers, volgde op 12 april. De Nederlanders werden onmiddellijk na aankomst in Sibolga door de Japanners gevangen gezet. De Duitsers voerden zij, met uitzondering van hun leider, naar Japan, om vandaar te zijner tijd te worden geëvacueerd naar Duitsland. De 17e april 1943 landden de Japanners met twee honderd man op NIAS. Alle nog

op het eiland achtergebleven Duitsers (37) brachten ter verwelkoming van hun bondgenoten de Hitlergroet. Vlaggen wapperden, erepoorten waren opgericht, schoolkinderen zongen het Indonesia Raya, een prematuur Indonesisch volkslied. Op 20 april vierden de 37 resterende Duitsers, samen met hun Japanse wapenbroeders, de verjaardag van Hitler. Het feest werd geopend met een driemaal herhaald "Sieg Heil" en besloten met een driewerf "Banzai" (Heil de Keizer van Japan).

Met de bezetting van Hillsimaetano werd op 22 april de verovering van NIAS door de Japanners voltooid. Ook dominee C. Zwaan en zijn gezin werden nu geïnterneerd. Alleen zuster Visker en twee zeer ernstig gewonde Europeanen, uit het ziekenhuis, bleven op NIAS achter. Alle overige Europeanen, inclusief de patiënten van het ziekenhuis, werden de 23e april overgebracht naar Goenoeng-Sitoli en gevangen gezet. Een dag later stelden de Japanners alle gevangenen op transport naar Sibolga. Tegelijk met hun gevangene-

nen vertrokken ook 36 van de 37 Duitsers naar de overkant. Alleen Dr. Heidt, vereenzaamd in zijn isolement, pleegde in augustus zelfmoord. Zuster Visker werd in oktober als inheemse geïnterneerd. De bevolking van NIAS, waaronder de Duitse zendingelingen lang hadden gewerkt (Rheinische Mission) en waarvan er twee in mei 1940 door de Nederlanders waren geïnterneerd, was de Duitsers gedurende hun tussenbewind zeer goed gezind geweest en heeft de Duitse periode met enthousiasme ondergaan. En aldus kwam NIAS, na een kort Duits bestuur van ongeveer drie maanden, tenslotte toch onder Japanse controle. En met deze merkwaardige geschiedenis over het Duitse bestuursintermezzo op NIAS, als gevolg van de ramp met de "Van Imhoff" en de misdadige achterlating van 477 Duitse gevangenen aan boord van een zinkend schip door een Nederlandse bemanning en bewaking, eindigt dit relaas over de Nazi-Republiek NIAS tussen 29 januari en 22 april 1942.

J. Zwaan

Sjoerd Lapré RMWO

Sjoerd Lapré RMWO, Kolonel titulair.

Op 12 augustus 1997 maakte de Inspecteur der Veteranen Vice-Admiraal J.L.A. van Aalst in aanwezigheid van vele autoriteiten, familie en vrienden, bekend, dat aan de eervol ontslagen Majoer van het Wapen der Infanterie S.A. Lapré RMWO terzake van het op bijzondere wijze hebben bijgedragen tot de behartiging van de krijgsmacht, met ingang van 15 augustus 1997 de titulaire rang van kolonel is toegekend. In zijn dankwoord droeg Sjoerd deze eervolle toekenning op aan alle Indië- en Nieuw-Guinea-veteranen en in het bijzonder aan hen die het leven lieten in de strijd tegen Japan, in Japanse krijgsgevangenschap alsmede tijdens de positionele acties en in Nieuw-Guinea.

Enige dagen later werd hij getroffen door een lichte hersenbloeding, waarvan hij mede door de grote belangstelling die hij mocht ondervinden van zowel militaire als burgerlijke zijde, gelukkig herstellende is. Hij en zijn echtgenote danken een ieder die bij beide gebeurtenissen door middel van bloemen, brieven, telefoontjes, etc. blijf hebben gegeven van hun belangstelling en warme vriendschap. Het was overweldigend. Inmiddels thuis zijnde laat hij weten dat hij zich hierdoor enorm gesteund weet in het herstellingsproces en alhoewel hij op advies van de artsen geen verdere functies ambieert, zal hij altijd achter de doelstellingen van de veteranenorganisaties blijven staan.

H.H.B.

duidelijkheid voegde hij er schertsend aan toe: "Het A.T.S. wordt een schip van en gevaren door de Koninklijke Marine en er zal géén rode bies op de romp komen". Schout bij nacht C. Nan-ninga u werkt, zonder enige vorm van teleurstelling mijnerzijds, als eerste mee aan mijn streven en wens om van dit 'grootste' schip een echt 'bijzonder'

Wij Mariniers...

Mariniers staat u mij toe dat ik me tot u richt met een verzoek dat ernstige overpeinzing verdient. Vriendelijk zou ik u willen verzoeken dat u met een glimlach, of indien u dat wenst met en grijns, uw oordeel velt.

Vierendertig jaar mocht ik actief in uw midden zijn. Dat wij allen trots zijn op 'ons' Korps Mariniers behoeft ik u ulteraard niet mee te delen. We kennen allemaal de vele uitdrukkingen binnen het Korps Mariniers "Eens Marinier, altijd Marinier", maar ook kennen zij die in mijn buurt dienst deden de zegwijze: "Ken niet, kan niet". Doorzetten was dan het gevolg en "Het kon". Nu Mariniers van hoog tot laag, - er is geen verschil, we zijn allemaal Mariniers en dat is onze kracht - ik ken uw denken, uw dromen, uw pijnen enz. Nu dan mijn verzoek: Lees onderstaand artikel en vertel/schrijf mij uw oordeel, positief of negatief, maar wel onderbouwd.

December 1997, zo heeft u in "Houwe Zo" jaargang 48 van 2 april 1997 kunnen lezen, zal eindelijk, na lang verlangen en wachten, Hr. Ms. "Rotterdam" uit de vaart worden genomen. Uiteraard is mij al lang bekend dat dit zou gebeuren. Ook al lang loop ik met de gedachte om aan dit 'grootste' schip van de Koninklijke Marine iets toe te voegen.

En wat ondersteunde mijn plan? Het was zeer prettig te vernemen dat de directeur materieel schout bij nacht C. Nanninga in zijn toespraak zei: "Het A.T.S. is een schip waarnaar het Korps Mariniers al vele jaren heeft uitgekeken. Maar u kent de Mariniers en weet hoe ze rekenen". En voor de

schip te maken. Door u is al gezegd waarvoor het schip gebruikt gaat worden. Wat is concreet mijn voorstel en wens!

"Mariniers, grote en kleine bedrijven, Koninklijke Landmacht en Luchtmacht, maar ook zeker de totale Koninklijke Marine, ga als 'één Marinier' achter het verzoek staan om te zorgen dat op de boeg van Hr. Ms. "Rotterdam" hoe kan het ook anders, een beeld van de eerste commandant van het Korps Mariniers, Baron Willem Joseph van Ghent te plaatsen, een boegbeeld in volle glorie en met een dunne 'rode bies', aan stuur- en bakboord de diepte inlopend, en dit beslist niet om Baron Willem Joseph van Ghent te vergelijken met een zee-meermin.

Mariniers worden door onze zeer gewaardeerde partners van de Koninklijke Marine gebracht/vervoerd naar de 'grens van land en water'. U zult dan vanaf de brug van Hr. Ms. "Rotterdam" kunnen zien dat de 'Marinier' ook bij windkracht 8, 9, 10 voorwaarts gaat om opdrachten uit te voeren die aan het Korps Mariniers zijn opgedragen "Qua Patet Orbis", zoals 'de Heren Staten hebben bevolen'.

Waar ook Hr. Ms. "Rotterdam" op de wereld een haven binnenvaart zullen Mariniers staan om 'hun' eerste commandant Korps Mariniers te groeten, in Europese havens, in havens van Canada, USA, Australië, Nieuw Zeeland, Indonesië of elders, Mariniers zullen er staan, wat de opvarenden dan ook een vriendelijk en veilig gevoel zal geven. In mijn schrijven staan ook de

woorden "grote en kleine bedrijven" vernoemd. We weten allemaal dat Nederland geen oorlogszuchtig land is, maar we moeten wel onze veiligheid 'safe' stellen. De grote en kleine bedrijven zouden ook het boegbeeldplan financieel fors kunnen steunen. Als het schip ter zijner tijd gebruikt wordt voor 'Dutch promotion' in verre landen is het onze en hun trots dat een 'Marinier' de producten van de bedrijven ter plaatse brengt. Men kan zich trouwens ook geen betere beveiliging wensen.

Hoe zal een en ander worden opgezet? Allereerst wacht ik alle reacties, positieve of negatieve, af. De reacties van bedrijven, van de krijgsmachtonderdelen en van 'wij Mariniers'. Ik hoop op mijn huisadres veel brieven te ontvangen.

Zelf zal ik vooruitlopend op verdere plannen, in Noord-Brabant bij twee bedrijven mijn oor te luisteren leggen. Niet alleen om te vernemen hoe de productie tot stand moet komen, maar ook welk 'kostenplaatje' daar aan hangt.

Hoe verder als het plan enige vorm gaat aannemen? Dan zal ik met leders goedvinden een commissie van vijf personen vormen, waarvoor ik graag oud-collega's wil aantrekken.

De gedachten gaan uit naar de laatst gepensioneerde commandant Korps Mariniers en naar de penningmeester van het Contact Oud Mariniers, maar ook naar de toekomstige eerste commandant van Hr. Ms. "Rotterdam". Een wens is als dan de directeur materieel van de Koninklijke Marine met deze commissie-leden bij mij in Nuenen zou willen vergaderen, eventueel direct daarna met een of twee directeurs van bedoelde bedrijven. Zelf ben ik dan de hekkensluiter. Mogelijk kunnen dan door de commissie besluiten worden genomen. In afwachting van uw positieve of negatieve berichten wens ik u alle goeds toe en spreek de hoop uit vele onderbouwde meningen te ontvangen. Met weer in gedachten de woorden "Ken niet, kan niet", hoop ik in 1998 een Hr. Ms. "Rotterdam" te zien varen, waar het bij hoge uitzondering wel "KON".

A.M. van Duijnhoven.
Gepensioneerd officier der Mariniers
Berg 43 A
5671 CB Nuenen
Tel. 040-2843021.

Verenigingsnieuws

Drenthe/ Groningen

Secr. J. Plat, Sassenbergen 71,
9531 GW Borger.
Tel. 0599-235666.

Op het moment van schrijven (eind aug.) moeten wij u zeggen dat dagelijkse de aanmeldingen voor onze traditionele VETERANENDAGEN in de brievenbus vallen. Wanneer u dit leest (eind okt.) is alles al weer gepasseerd. De eerste VETERANENDAGEN in Havelte zijn al weer geweest. Hopelijk tot volle tevredenheid.

Alleen Assen staat nog op de rol voor vrijdag 14 nov. a.s.

Mocht u nog belangstelling hebben dan zou u het nog even telefonisch bij het secretariaat kunnen proberen en vragen of er nog een gaatje is. De deelname is weer groter dan voorgaande jaren.

Ook de afdeling Assen heeft al weer haar eerste bijeenkomst gehad en we mogen wel zeggen, dat onze vereniging al weer volop in beweging is in het nieuwe seizoen '97/'98.

Afdeling Assen

12 nov. '97 in "De Aanleg" te Deurze, aanvang 13.45 uur. Dhr. Folkers uit Surhuisterveen van de stichting "Pikolan" komt met een dia-serie over de weeshuizen in Indonesië. Met een aantal medewerkers zamelt hij via de middagen geld in. Ook is er verkoop van 2e hands artikelen. Folkers is een sobat van ons. In 1995 heeft hij ruim f 100.000,- naar deze instellingen kunnen overmaken. Wij verzekeren u: "Bij Pikolan blijft geen cent aan de strijkstok hangen".

Neemt u een prijsje mee voor de verloting?

Monument te Dalen

Afdeling Dalen

Allereerst nog dank voor uw bezoek aan onze VOMI-stand op de VETERANENDAG van 5 juli j.l. in Dalen. Het was prettig velen van u te mogen ontmoeten. De VOMI-toko heeft goede zaken gedaan en we hebben weer wat nieuwe leden mogen noteren. Donderdag 6 november a.s. de eerste bijeenkomst in het nieuwe seizoen in zaal "Cornelis" te Dalen. Aanvang: 13.30 uur.

U zult bezig gehouden worden door mevr. Henny Kutjer, medewerkster van radio Drenthe. We kunnen u verzekeren dat dit een goede bijeenkomst zal worden. Denkt u aan de verloting?

Afdeling Hoogeveen

De eerste contactmiddag van het nieuwe seizoen is op donderdag 16 oktober a.s. in de "MAURITSHOF", aanvang 13.30 uur. Het programma blijft nog even een

verrassing. Ook hier graag een prijsje voor de verloting. Wij begroeten u graag.

Afdeling Meppel

Bij WAANDERS in Staphorst komt men hier bijeen op woensdag 29 oktober a.s. Aanvang 13.30 uur. Wat er precies gebracht zal worden is het secretariaat op dit moment niet bekend. Maar ook hier kunt u verzekerd zijn van een gezellige middag. Bij deze van harte uitgenodigd.

Onderscheidingen

Binnen onze vereniging mocht aan enkele van onze sobats het Draaginsigne Gewonden worden uitgereikt. Het zou te ver voeren om van elke uitreiking verslag te doen. Met gepaste trots noemen wij hun namen:

W. Jonkers, Ruinerwold. 2-7-'97.
K. Luining, Groningen. 7-7-'97.
L. Polling, Roden. 7-7-'97.

Met deze sobats zijn wij erg blij met deze uiteindelijke erkenning. We hopen dat u het "Insigne" met ere mag dragen. Ons ere-saluut.

In memoriam

Ook deze keer moesten wij weer melding maken van het overlijden van enkele vrienden onder ons. Wij noemen hun namen:
J.J. Hilbolling, Bellen. 26-6-'97.
K. Hanekamp, Emmen. 6-9-'97.
S. Verwoert, Vledder. 20-8-'97.
Namens ons allen wensen wij u de warmte en de liefde toe van uw naasten bij de verwerking van dit zware verlies.
Onze oprechte deelneming.

J. Plat

Flevoland

Secr. Oevergriend 13,
1356 EA Almere.
Tel. 036-5318972.

Augustus j.l. was het al vroeg druk aan de poort van Tangsi "KOLKZICHT". Ons onvolprezen "BARTEAM" moest deze reis helaas verstek laten gaan, zodat een paar "VOMI-PRINSESSEN" al stonden te trappelen om hun taak over te nemen. Moeder MINKE had reeds voor de inkoop gezorgd, dus konden de "meisjes" direct aan de slag en gaan stoeien met broodjes etc., wat met de nodige gein en jolijt gepaard ging en het resultaat was..... een echte VOMI-lunch. Bedankt troelen voor jullie voortreffelijke inzet. Ondertussen waren alle overige voorbereidingen getroffen en waren de eerste sobats, ondanks de hitte, al binnen gehuppeld. Zo kon de voorzitter om ± 11.00 uur een ieder welkom heten. Na eerst een stil saluut gebracht te hebben aan Nel Bongers, de partner van sobat Ben Roefs, (Ben heel veel sterkte, ouwe reus) mocht de voorzitter eindelijk de aankondiging doen van een vrolijker tijding. Erna Schenke en hij hadden besloten de tijd die nog gegeven is gezamenlijk "ACTIE" te voeren in de hoop dat de "laatste patrouille" nog lang op zich moge laten wachten. Tot Erna's geruststelling een algemeen applaus, hetgeen sobat Jan de opmerking ontlokte of hij al met de luiermand moest

beginnen. Jan is en blijft een voortreffelijke "deugniet"!!! Hierna kon de voorzitter overgaan tot de orde van de dag en na wat evenementen-mededelingen werden alle gebruikelijke "hindernissen" van deze "tropische" bijeenkomst met hetzelfde gebruikelijke élan genomen, slechts onderbroken door de voortreffelijke "VOMI"-lunch. Waarschijnlijk mede door de hitte en door de goede stemming verliep alles gladjes en vlot, waardoor de voorzitter om ± 16.00 uur allen mocht bedanken voor hun aanwezigheid en inzet, nog even na-ommingen en.... wel thuis!

Boze plannen zijn ontsproten aan het brein van uw bestuur en dit vooral ten aanzien van onze Tangsi "MATA" te Dronten. Wij stellen ons voor om op 11 oktober a.s. de dia-presentatie van Bert Vuyk te lanceren, één en ander opgeluisterd met muziek en een warm/koud buffet. Natuurlijk ontbreken de bingo en loterij niet. Wij willen het geheel een wat feestelijk tintje geven en vragen voor het buffet slechts een bijdrage van f 5,- p.p., de rest is rekening "rijk". Wij hopen bij deze gelegenheid vele sobats uit Noordelijk Flevoland te mogen begroeten en zien uw opgave van deelname met spanning tegemoet.

Barbeque-feest

Het bestuur is door het "dolle" heen en stelt zich, bij voldoende belangstelling, voor een barbeque te houden bij "HET PAVILJOEN" parkrestaurant in het Natuurpark Lelystad. Een zéér natuurlijke omgeving welke noodt tot smullen etc. etc. De officiële prijs is f 29,50 p.p., de VOMI "FLEVOLAND"-prijs echter f 15,- p.p., rest wederom rekening "rijk" (alleen voor leden en donateurs). Consumpties zijn uiteraard rekening man, zo mogelijk tegen gereduceerde prijs! Bij voldoende belangstelling zal dit ons eerste "Openlucht-bijeenkomst" worden. Zo ook het eerste VOMI-gebeuren in Lelystad. Het woord is aan u, wij doen de rest!

20 december a.s. vindt ons "EIND-OFFENSIEF" 1997 plaats in onze tangsi "KOLKZICHT". Wij denken aan een uitgebreid warm/koud buffet, een dansgroep, krontjongband, "bingo en loterij besar" (o.a. een stereotoren). Wij hopen die dag Corry en Piet v.d. Bom met hun TOKO MUDA in ons midden te hebben. Uiteraard houden wij u op de hoogte van de ontwikkelingen in deze en trachten uw eventu-

ele financiële bijdrage voor dit feest niet boven de f 25,- uit te laten stijgen.

U hoort nog van ons en.... we rekenen op uw komst en deelname.
SELAMAT DJALAN!

Frits Frantzen

Friesland

Secr.: Drostlaan 68,
8303 EE Emmeloord.
Tel. 0527-616717.

Alhoewel het nog tropisch heet is, is het bestuur al weer bezig met vooruitzien naar het komend seizoen. Als u dit leest dan is onze eerste regionale bijeenkomst (14 oktober) in N.O. Friesland te Wouterswoude waarschijnlijk al weer achter de rug. Voor de nieuwe leden nog enige verduidelijking: we hebben 4 regio's in Friesland en in elk van deze regio's houden we per jaar één bijeenkomst. Elk lid in die regio ontvangt persoonlijk bericht. Wilt u een bijeenkomst in een andere regio bezoeken dan bent u ook van harte welkom! De eerstvolgende is in Sneek op 18 november in "De Spil", aanvang 14.00 uur.

Op 18 juni ontving ons lid H. Bekema te Sint Nicolaasga het Draaginsigne Gewonden uit handen van de burgemeester van de gemeente Skasterlân, terwijl A. Benthem uit Uithuizermeeden op 19 augustus hetzelfde ten deel viel door de burgemeester in zijn eigen woonplaats. En om de zij vol te maken werd A. Wijma te Zwagerbosch voor zijn verdiensten op 20 aug. onderscheiden met de Verstereselen die behoren bij het lidmaatschap van de Orde van Oranje Nassau. De onderscheiding werd uitgereikt door burgemeester Visser van de gemeente Kollumerland en Nieuw Kruisland. Een delegatie van het bestuur was bij deze uitreikingen aanwezig. Uiteraard feliciteren wij dit drietal leden van harte met hun onderscheiding. Voor een verslag zie hierna.

Dinsdag 19 aug. j.l. werd aan onze sobat Albert Benthem, woonachtig te Uithuizermeeden, het Draaginsigne Gewonden uitgereikt. Een delegatie van het bestuur VOMI Friesland toog

hiervoor naar Uithuizen, alwaar op het gemeentehuis om 14.30 uur dit insigne door burgemeester, mr. A.E.J. Smit van de gemeente Eemshond, werd opgespeld. Een groot aantal familieleden, vrienden en kennissen waren hierbij aanwezig, alsmede functionarissen van de S.D.V. en B.N.M.O.

In de toespraken van o.m. de burgemeester en tweede kamerlid dhr. Zijlstra, werd opgemerkt dat de overheid bezig is met een "Inhaalvlag" t.a.v. haar falend beleid in het verleden t.a.v. de erkenning van de oorlogsveteranen en met name de Indiëgangers.

Er kan nog veel goed gemaakt worden en dat hoeft niet altijd in geld tot uitdrukking te komen. Loyale erkenning en vrijwaring tegen verkeerde beeldvorming van hen die trouw hun plicht deden in zeer moeilijke omstandigheden in opdracht van de overheid, is toch wel het minste wat deze overheid wederzijds verplicht is. Maar de tijd dringt tot daden.

Na een dankwoord van de heer Benthem was het gezelschap nog enige tijd bijeen in het gemeentehuis onder het genot van koffie met cake of koek.

Daarna begaf men zich naar "Het Anker", alwaar men een diner kreeg aangeboden. Een bijzondere dag voor zowel Albert als zijn Jo, die van alle kanten in de bloemen werden gezet.

De volgende dag, 20 aug. j.l., waren we wederom op pad. Nu uitgenodigd aanwezig te zijn bij het uitreiken van een onderscheiding. 's Morgens om 10.30 uur werd op het gemeentehuis te Kollum door burgemeester dhr. P. Visser aan onze sobat en VOMI-lid, dhr. A. Wijma, de versierselen behorende tot de Orde van Oranje Nassau uitgereikt en opgespeld.

Dit voor zijn vele verdiensten op maatschappelijk en verenigingsgebied, o.m. door zijn grote inzet voor het tot stand komen van het Indiëmonument in het Rengerspark te Leeuwarden en het door Jack Kooistra geschreven boek "De in Indië gevallen uit Friesland".

Een zichtbaar verraste Ale, die met een zeer geloofwaardige smoes naar het gemeentehuis was gelokt, kon, na bekomen te zijn van zijn verbazing, toch nog de moed opbrengen zijn welgemeende dank uit te spreken voor deze gaste. Uiteraard werd echtgeno-

te Pietje in de bloemetjes gezet en fleurde ze zichtbaar op toen ook voor haar de spanning er af was. No fanke, nog 'n tuut fan it hiele VOMI bestjoer. Ook dit gebeuren werd besloten met een kort, maar gezellig samenzijn van alle aanwezigen.

I. de Jong, aig. adj.

Noord-Brabant Oost

Secr. J. v.d. Ham,
De Kraan 60,
5056 EC Berkel Enschoot.
Tel./ Fax. 013-5333899.

Ledental

Zoals wij in "Sobat" nr. 54 al meldden kunnen wij u nu mededelen dat

dhr. G. Slenders uit Liempde ons 1000ste lid is geworden en als blijk van waardering is hem een passend geschenk overhandigd, als ook een bloemetje voor zijn echtgenote. Inmiddels zijn wij de 1050 leden al gepasseerd en in het najaar sluiten wij onze ledenwerfactie af en beginnen nu al voorzichtig uit te zien naar het 1100ste lid.

Sprang-Capelle

Op 11 juli j.l. was er weer een volle zaal in Sprang-Capelle, waar wij, in een gezellige sfeer, onze videofilm vertoonden en ook de loterij had gretig aftrek. Ook konden weer enkele nieuwe leden aan ons bestand worden toegevoegd.

Bijeenkomsten

Op 30 september houden wij een contactmiddag in Eersel; een verslag daarover zal in het decembernummer verschijnen, alsook van onze bijeenkomst in Oisterwijk, welke op 24 oktober zal plaatsvinden.

Alle leden en de ons bekende adressen van niet-leden in die regio's zullen schriftelijk worden uitgenodigd en ook zal in de plaatselijke pers aandacht daaraan worden gegeven.

Ons verdere, voorlopige, programma

november 1997: Eindhoven.
december 1997: Den Bosch.
januari 1998: Tilburg.

Ook de adressen in die regio's zullen t.z.t. worden aangeschreven.

Vught

Op 15 augustus was een delegatie van ons bestuur aanwezig bij de herdenking van de gevallen uit Vught, waarvoor vorig jaar een monument in die plaats was onthuld.

Namens onze vereniging werd een bloemstuk gelegd en na een korte bijeenkomst, die door velen (waaronder de burgemeester van Vught) werd bijgewoond en werd geleid door ons lid P. Peters, toog ieder huiswaarts.

Vakantie

Ook uw bestuur heeft zich voor het houden van vakantie terug getrokken, vandaar dit korte verenigingsnieuws.

J. v.d. Ham

Noord-Brabant West

2e secr. mev. M.C.A. Looyen-van Reusel, Cameedijk 1, 4706 EG Roosendaal.
Tel. 0165-560546.

De opa van Robert

Op onze speciale bijeenkomst op 25 juni j.l. te Zevenbergen, vernam ik van één van de aanwezige dames dat haar kleinzoon Robert op school een spreekbeurt had gehouden over zijn overleden opa. De spreekbeurt werd gehouden enkele dagen voor de damesbijeenkomst. Robert's opa was toen ruim een jaar geleden overleden.

Dan volgt hieronder de spreekbeurt van Robert (9 jaar), zoals die op een vel papier geschreven staat en die hij hield op 21 juni j.l. De spreekbeurt werd beloond met het cijfer 8.

"mijn opa is 50 jaar geleden als soldaat naar Indonesië geweest om de mensen daar mee te bevrijden want daar was het orlog opa heeft daar een zwaart buit gemaakt van de tegenstander dat mag ik wel eens zien dat vint ik harstikken mooi opa vertelde er dikels over, en heeft er helvel boeken van gelezen en alles wat op t.v. kwam van Indonesië wilde hij altijd zien hier heb ik foto's van de boot waar opa mee is weg gegaan dat was de olde barneveld het duurde bijna vier weken voor ze in Indonesië waren en ze zijn de evenaar gepasseerd daar kregen ze een diploma van nep-tunes de beschermheer van de zee-meerminnen en de schatkist bewaarders en alle schatten van de zee opa is met de pasteur naar huis gekomen daar waren 4000 soldaten aan boord die boot is naarderhand vergaan op zee hier heb ik nog wat foto's van de booten en de soldaten en ook nog krantjes van de sobad en van de bokersiders en nog wat speldjes om te bekijken".

Robert

N.B.

Bedenk goed, lezers van de "Sobat", dat dit een spreekbeurt was voor een volle klas van de basisschool. Ik vind het knap dat hij dit heeft gedaan.

M. Looyen

Voorlopig programma voorjaar 1998

Alhoewel bij de inlevering (21 aug.) van de kopij in oktober ons najaarsprogramma nog moet beginnen, vermeld ik hierbij reeds ons voorlopig programma van het voorjaar 1998.

1. op dinsdag 13 januari nieuwjaarsbijeenkomst in Zevenbergen.
2. op woensdag 28 januari in Bergen op Zoom.
3. op woensdag 18 februari in Breda.
4. op dinsdag 24 maart in Zevenbergen.
5. op dinsdag 12 mei in Roosendaal
6. op donderdag 23 april jaarvergadering in Kruisland.
7. in juni vermoedelijk een excursie.
8. op dinsdag 23 juni een e.v.t. dames-bijeenkomst in Zevenbergen.

Verzoek

Onze leden, die gaan verhuizen, worden vriendelijk verzocht hun nieuw

adres met e.v.t. een gewijzigd telefoonnummer tijdig door te geven aan de secretaris. Bij voorbaat dank voor uw medewerking.

Mevr. M.C.A. Looyen-van Reusel

Noord-Holland

Secr. E. Pereboom,
Postbus 2163,
1000 CD Amsterdam.
Tel. 020-6148804.

Bijeenkomsten voor het seizoen 1997/1998

2 oktober 1997

B.V.V. kantine "De Kennemers"
Adrichemlaan 3, Beverwijk.

23 oktober 1997

Kantine korfbalver. "Rhoda"
Willinklaan, Amsterdam.

20 november 1997

Kantine voetbalver. KFC
Weezelstr., Koog aan de Zaan.

22 januari 1998

Palmkazerne Bussum.

11 maart 1998 Restaurant "De Roode Leeuw" Markt 15 Schagen.

7 april 1998

Algemene Ledenvergadering
Marinekazerne Amsterdam.

De in de betreffende regio-wonenden, alsmede zij die een speciaal verzoek aan de secretaris hebben gedaan, krijgen t.z.t. een uitnodiging.

Normandië-reis van 12-16 mei 1997

Deze reis, in samenwerking met VOMI Zuid-Holland Noord, is succesvol verlopen en heeft onderling de banden verstevigd van de deelnemers. Wij willen van hieruit speciaal een woord van dank richten aan sobat Gerard Bekking, die het geheel prima heeft georganiseerd en begeleid. Wij zijn van plan om in het voorjaar 1998 een reis naar Luxemburg te organiseren met als standplaats Vianden. Van hieruit zullen diverse plaatsen en musea bezocht worden die betrekking hebben op het z.g. "ARDENNEN OFFENSIEF" in december 1944, toen Duitsland een aanval deed op de geallieerde strijdmacht en vernietigend werd verslagen. U hoort hierover nader in "Sobat" van december a.s.

E. Pereboom.

Overijssel

Secr. *Almeloseweg 80,*
7871 RG Vriezenveen.
Tel. 0546-561348.

Herdenkingen

Augustus is behalve een vakantie-maand ook een maand van herdenking. Op 15 augustus 1945 capituleerde Japan en was op die datum de Tweede Wereldoorlog ten einde. Voor velen was het evenwel nog niet zover. De mensen in Indië kregen te maken met de uitroeping door Soekarno van de Republiek Indonesia met de daarop volgende Bersiap-periode. Deze revolutie zou veel slachtoffers maken. Ook voor veel Nederlandse militairen was de strijd nog niet gestreden.

Troepenschip na troepenschip ging op weg naar Indië om uiteindelijk zo'n 160.000 man af te leveren met de opdracht het brengen van Orde en Rust. Voor deze opdracht hebben velen hun leven gegeven en rusten op de Erevelden in Indië.

Op 15 augustus 1997 hebben wij ook hen herdacht. Een delegatie van bestuur en leden van VOMI Overijssel hebben 's morgens om 11.00 uur een bloemstuk gelegd bij het ladiëmonument in het Blijdensteinpark in Enschede. In Zwolle vond de herdenking plaats bij het verzetsmonument in het Terpelkwijkpark. Ook hier werd door een delegatie van VOMI-Overijssel een bloemstuk gelegd.

Bijeenkomsten

Het bestuur is al enkele keren bijeen geweest voor de bespreking van de bijeenkomsten voor het seizoen 1997-1998. Deze keer is de keus gevallen op de "Reggehof" te Goor. Hier zal op 17 september de eerste bijeenkomst plaats vinden. De Stichting AHA Tours zal hier een video-presentatie verzorgen van reizen naar Java - Bali - Sumatra. De voorstelling wordt voorgegaan door dansen van mevr. Yanti Altena in Indonesische kledracht.

De verdere invulling van het programma zullen we hopelijk kunnen publiceren in het volgende nummer van "Sobat". Een probleem is het vinden van zaalruimte met een capaciteit die de steeds grotere toeloop kan opvangen. Als u hiervoor suggesties hebt, dan horen wij dat graag.

G. v.d. Sluis

Rivierenland/Oost Gelderland

Secr. *R.W. Gosselink,*
Koekoekstr. 43,
3815 SH Amersfoort.
Tel. 033-4724090.

G.W. Soetekouw

Eind april j.l. ontvingen wij een schrijven van Gerrit Soetekouw, waarin hij te kennen geeft zijn bestuursfunctie om persoonlijke redenen te beëindigen. Dit besluit kwam niet geheel onverwacht, reeds eerder waren er signalen in die richting. Het was bekend dat hij het nu wat rustiger aan moest doen.

Aangezien de functie van Sociaal Commissaris gekoppeld is aan de bestuursfunctie, impliceert zijn terugtreden dat ook zijn werkzaamheden als Sociaal Commissaris tot het verleden behoren, waartoe overleg werd gepleegd met de voorzitter van de Sociale Commissie.

Wij respecteren de beslissing van Gerrit en zeggen hem ook langs deze weg dank voor het vele sociale werk, hetwelk hij gedurende vele jaren heeft verricht.

Het bestuur.

Jaarvergadering

Door de immense opkomst bij onze jubileum-reünie op 26 april j.l. en het volle programma was het ondoenlijk gelijktijdig tijd in te ruimen voor de jaarvergadering, die verschoven werd naar 15 juli j.l. en gehouden werd in de Saksen Weimarkazerne in Arnhem.

Ter gelegenheid van het jubileum kregen alle deelnemers vooraf een voortreffelijke lunch aangeboden, die in de O.O.-mess geserveerd werd. Vervolgens verplaatsten wij ons naar de "vergaderzaal", waar de voorzitter de vergadering opende en alle goed gemotiveerde aanwezigen welkom heette.

De vaste agendapunten konden vlot worden afgewerkt; het jaarverslag van de secretaris werd zonder commentaar aanvaard, terwijl het financiële verslag door de penningmeester werd toegelicht. De voorzitter van de kascontrole-commissie, dhr. M.B. Niemeijer, las de verklaring van genoemde commissie voor en stelde voor de penningmeester voor het ge-

voerde beleid te dechargeren. Hij bracht tevens naar voren onder de indruk te zijn van de wijze van en ver-slaggeving over de financiën.

De vergadering werd geïnformeerd over het terugtreden uit het bestuur van G. Soetekouw, wat tevens inhoudt dat ook zijn functie van Sociaal Commissaris hierdoor vervalt. Er ontstond een levendige discussie over de consequentie van zijn terugtreden in het licht van continuering van de werkzaamheden.

Het bestuur kreeg opdracht om te zien naar een nieuwe commissaris. Daarbij werd de suggestie gedaan deze te laten bijstaan door een adviseur op het gebied van de sociale wetgeving.

Met algemene stemmen werd de secretaris, R.W. Gosselink, die zich voor een volgende periode beschikbaar stelde, herkozen, terwijl dhr. A. Nolten uit Nijmegen bereid werd gevonden het bestuur te komen versterken. Door het bestuur werd het idee voorgesteld de jaarbijeenkomst in tweeën te splitsen, gezien de massale belangstelling. Na het voor en tegen te hebben afgewogen, zo ook de kazerneproblematiek, kon de vergadering zich hierin vinden en werd voorgesteld de "grens" in principe te leggen bij de Waal.

Nader overleg met RMC en kazerne is bepalend. Ten aanzien van de jubileum-reünie werd de ergeris over de broodjes-verstrekking naar voren gebracht.

In de rondvraag werden ondermeer vragen gesteld over de veteranenpas, en wel waar deze wordt geaccepteerd. Aan de SDV zal een verzoek gericht worden een complete lijst van acceptanten te verstrekken.

Het bestuur werd verzocht om de artikelen in de "Sobat" voor ieder leesbaar en interessant te maken. Ook ontbreekt het vaak aan actualiteit. Met een dankwoord aan alle aanwezigen sloot de voorzitter deze zeer geanimeerde en positieve vergadering.

Sociale aangelegenheden

Leden, die een beroep willen doen dan wel informatie willen hebben op dit uitgebreide terrein kunnen hierover contact opnemen met JO VAN SON, NIMRODSTRAAT 113, 6531 LE NIJMEGEN, TEL. 024-3557664, die gedurende een 8-tal jaren sociaal contactman bij de BNMO is geweest en zodoende een behoorlijke ervaring heeft. Het ver-

heugt ons dat hij naast zijn voorzitterschap bij ons ook als sociaal commissaris werkzaam zal zijn, waardoor in deze vacature weer is voorzien.

R.W. Gesselink

Utrecht en 't Gooi

Secr. A.J.B. Martens,
Chico Mendesstr. 67,
3573 AW Utrecht.
Tel. 030-2716895.

Allereerst kan ik melden dat de bootreis met de "Brillant" op 25 oktober a.s. doorgaat en de boot is volgeboekt.

In de volgende "Sobat" hoort u er meer over en hoe het geweest is. Afgelopen week het bericht ontvangen dat onze sobat Ton van Beurden is overleden. Hij was een OVW-er bij de Stoottroepen, 7e Bat. Altijd aanwezig op onze bijeenkomsten en we verliezen daardoor weer een bezielde maat. Gelukkig voor zijn vrouw en kinderen was er een grote belangstelling bij de begrafenis, zeker van de zijde van de Stoottroepen.

Over de wijziging bij de Sociale Commissie heeft de heer Schweertman een uitleg gegeven (zie elders). Een uitnodiging hebben we ontvangen van de commandant Vliegbasis Soesterberg voor de viering van ons tienjarig bestaan en hopen dat we dan t.z.t. van het "Casino" gebruik mogen maken.

Ook de jaarlijkse bijeenkomst in oktober in de Kromhoutkazerne zit er aan te komen. Wij willen dit het liefst op een donderdag i.p.v. op een zaterdag. Hopelijk lukt dat. Zodra er zekerheid is ontvangt u een schrijven van ons.

A.J.B. Martens

De Veluwe

Secr. J.J.C. Stramrood,
Binnenhof 36,
6715 DP Ede.
Tel. 0318-638160.

Na een lange periode van rust en warmte gaan we ons nu weer beraden op de bijeenkomsten in de tweede helft van dit jaar.

Hoewel niet zelf aanwezig, heb ik begrepen dat u in mei een fijne middag en een goede rijstmaaltijd heeft gehad. Zoals u weet is het meestal de bedoeling om aan het einde van het jaar een Kerstmaaltijd te organiseren. Dit doen we nu ook weer, echter deze keer niet in een kazerne in Harderwijk of Ermelo, maar in de Kumpulan op het landgoed Bronbeek. De juiste datum in december is, bij het schrijven van deze kopij, mij nog niet bekend, maar daar krijgt u middels een rondschrijven van ons nog een uitnodiging voor.

Maar eerst komen we nog een keer bij elkaar en wel op dinsdag 21 oktober in het Algemeen Militair Tehuis in Stroe voor een gezellige middag met een spelletje bingo.

Brengt u dan ook gelijk de opgespaarde postzegels en telefoonkaarten mee voor de Sociale Commissie, dan kan ik die opsturen naar Mevr. Jac. M. Halewijn.

Tot ziens in Stroe en in de Kumpulan.

Jaap J.C. Stramrood

Zeeland

Secr. J. Kloet,
Veldzichtweg 4,
4456 BN Lewedorp.
Tel. 0113-612391.

In de Sobat nr. 54 van augustus j.l. stond de mededeling dat de jaarlijkse bijeenkomst in de Marinekazerne te Vlissingen geen doorgang kon vinden en wij naarstig op zoek waren in onze buurprovincie West-Brabant. Ik kan u nu mededelen dat we hierin zijn geslaagd. Op donderdag 5 november a.s. houden wij onze jaarlijkse bijeenkomst op de Vliegbasis Woensdrecht. Afhankelijk van het aantal deelnemers zal bepaald worden of er een mogelijkheid bestaat één en ander van deze vliegbasis aan ons te laten zien, dit alles gecombineerd met een Indische rijstmaaltijd. Het bestuur tast de mogelijkheden hieromtrent af bij de desbetreffende personen op de vliegbasis.

U ontvangt te zijner tijd een convocatie hieromtrent.

In Memoriam.

Weer zijn ons enige sobats door de dood ontfallen. Wij vernoemen hun namen.

G.J. Engels, St. Jan Steen, 6 juli.
L. Voogd, Middelburg, 28 augustus.
Onze oprechte deelneming en wij wensen hun familie de warmte en de liefde van hun naasten toe om dit zware verlies te dragen.

J. Kloet

Zuid-Holland Noord

Secr. J. Ausma,
Lisztstr. 117,
2551 TC Den Haag.
Tel. 070-3976413.

Partners of kinderen van onze Sobats

Zoals dagelijks blijkt worden wij allen een dagje ouder en eens zal voor ons allen de dag komen dat we afscheid moeten nemen van ons aardse leven.

Bij het laatste afscheid wil het bestuur graag aanwezig zijn. Echter wat blijkt, we worden niet of niet tijdig geïnformeerd over het overlijden van een sobat en kunnen dan niet aanwezig zijn bij de uitvaartplechtigheid. Dit betreuren wij in hoge mate.

Vaak vernemen wij na het overlijden dat betrokkene een lang ziekbed heeft gehad, ook daar worden wij niet altijd over geïnformeerd.

Als wij wel tijdig bericht ontvangen en de zieke sobat een bezoek brengen, krijgen we altijd positieve reacties. Men wil zo graag nog eens over de Indië-periode praten met iemand die deze tijd ook heeft beleefd.

Dus partners of kinderen geef tijdig bericht aan onze secr., J. Ausma, Lisztstraat 117, 2551 TC Den Haag, Tel. 070-3976413, als uw partner of vader ernstig ziek is, of is komen te overlijden.

Regiovertegenwoordigers

Nog steeds hebben zich nog geen gegadigden gemeld voor regiovertegenwoordiger in de Regio's Haaglanden en Zoetermeer.

Onze secretaris zit bij zijn telefoon om uw aanmelding in ontvangst te nemen.

Activiteiten

Zoals u in onze nieuwsbrief van juni j.l. en de vorige "Sobat" hebt kunnen lezen zijn er een aantal niet-regio gebonden activiteiten voorgesteld. Voor alle activiteiten hebben zich

kandidaten gemeld.
Zij krijgen allen persoonlijk bericht over de te volgen procedures.
Bij het lezen van deze "Sobat" zal de boottocht en het bezoek aan Bastogne geweest zijn.

Gepland zijn

Bezoek aan Fort Hoek van Holland, maart 1998.
Oorlogsmuseum Overloon en Bronbeek, april 1998.
Reis naar Normandië, mei 1998.
Misschien is er nog plaats, neem daartoe contact op met het bestuurslid G.H.J. Bekking, Staalmeesterstraat 24-I, 2751 XS Delft, Tel. 015-2141102.

Bijeenkomsten

- Regio 1. Hillegom of Sassenheim, januari 1998.
- Regio 2. Roelofarendsveen, 23 april 1998.
- Regio 3. Leiden of vliegveld Valkenburg, april 1998.
- Regio 4. Haaglanden, maart 1998.
- Regio 5. Westland, incl. Maassluis, Maasland, Schipluiden en den Hoorn, 11 november 1997. Theater "Schuurkerk", Schuurhof 142 te Maassluis. Aanvang: 13.45 uur.
- Regio 6. Delft, 25 maart 1998.
- Regio 7. Zoetermeer, januari 1998.
- Regio 8. Alphen a/d Rijn, 24 februari 1998.

Leden-aantal

Wij blijven nog steeds groeten ondanks dat een aantal leden ons zijn ontvallen. De stand medio augustus is 1036 leden.
VOMI-Nederland heeft ruim 9000 leden. Het zou toch een prestatie van ons allen zijn als we aan het einde van het jaar 1100 leden hebben.
Doet u allen nogmaals een poging om sobats, die nog geen lid zijn, binnen onze kring van VOMI-leden te krijgen.

W.G.L. Topée

Zuid-Holland Zuid

Secr. A.G.J. Geurink,
Oranjelaan 35,
3311 DH Dordrecht,
Tel. 078-6130180.

In "Sobat" nummer 54 van augustus j.l. staan onjuiste toegangsprijzen voor een bezoek aan het Nederlands

Nationaal Oorlogs- en Verzetsmuseum vermeld.
De juiste entreprijzen zijn: de normale toegangsprijs bedraagt f 10,-. Houders van een veteranenpas betalen f 4,-.
Houders van een Museumjaarkaart of in het bezit van een bankpas inclusief Museumjaarkaart hebben gratis toegang. Voor alle overigen, niet-houders van één van de genoemde passen, geldt een groepstoegangsbewijs van f 8,- per persoon.
Deze entreprijzen zijn niet inbegrepen in de f 30,- deelnemerskosten voor deze excursiedag. De voorbereidingen zijn in volle gang en volgens de huidige stand van binnengekomen aanmeldingen ziet het er naar uit dat de twee voor deze excursie geplande dagen, nl. 14 en 21 november a.s., zullen doorgaan. Alle deelnemers/sters ontvangen tijdig bericht omtrent de opstapplaats en het tijdstip van vertrek.

Activiteiten seizoen 1997/1998

Als vervolg op de mededeling in "Sobat" nummer 54 van augustus j.l. volgt onderstaand de definitieve agenda voor de nog dit jaar te houden contactbijeenkomsten:

GIESSENBURG:

Woensdagmiddag - 15 oktober;
Zalencentrum "De Til"
Breestraat 1.

Programma: optreden van het Seniorenorkest "SOREO".

MIDDELHARNIS:

Woensdagmiddag - 12 november;
Recreatiecentrum "De Staver"
Olympiaweg 32.

Programma: optreden van het Seniorenorkest "SOREO".

Voor beide bijeenkomsten geldt:

Zaal open : 13.00 uur.

Aanvang : 13.30 uur

N.B. Voor de contactbijeenkomst in Middelharnis zijn VOMI-leden en hun partner, wonend in Zeeland, VAN HARTE WELKOM!

Nieuwjaarsreceptie 1998

Deze, inmiddels traditie geworden ontmoeting, zal plaats vinden op dinsdagmiddag 13 januari 1998 en worden gehouden in het Verzorgingscentrum Laurens, Sinclair Lewisplaats 22, Rotterdam-Ommoord. Zaal open: 13.30 uur. Aanvang: 14.00 uur. Zoals te doen gebruikelijk ontvangen alle VOMI-leden in Zuid-Holland Zuid schriftelijk een uitnodig-

ging voor het bijwonen van deze Nieuwjaarsreceptie.

Noteer, ondanks deze vroege aankondiging, alvast de datum, 13 januari 1998, zodat u deze jaarlijks terugkerende happening niet mist.

Stand van zaken monumenten/gedenksteden

CROMSTRIJEN: Onthulling heeft op 15 augustus j.l. plaats gevonden. Zie verslag elders in deze "Sobat".

STRIJEN: onthulling van de gedenksteen is vastgesteld op vrijdag 17 oktober a.s.

HARDINXVELD-GIESSENDAM:

Onthulling van gedenksteden aldaar is vastgesteld op zaterdag 8 november a.s.

DORDRECHT: men is bezig de overlijdensberichten te verzamelen en te controleren. Daarna komt er een vervolgesprek. Plaats waar de gedenksteen komt is vastgesteld.

ROTTERDAM: gewacht wordt momenteel op antwoord van B & W.

De aanvraag voor een monument in deze stad verloopt moeizaam.

Mede veroorzaakt door de vele mutaties, die tijdens de oorlogsjaren in Rotterdam hebben plaatsgevonden. Het laat zich aanzien dat het nog veel tijd zal vragen alvorens tot afronding te komen.

VLIST: het geplande monument zal t.z.t. in Stolwijk worden geplaatst. Het ziet er naar uit dat onthulling dit jaar niet gerealiseerd zal worden, doch in 1998.

Vrij-vervoerkaarten Nederlandse Spoorwegen

VOMI-leden in Zuid-Holland Zuid, die vrij-vervoerkaarten hebben ontvangen, doch hiervan GEEN GEBRUIK MAKEN, worden vriendelijk verzocht deze vervoerbewijzen niet te laten verlopen of deze in de prullemand te doen. Bedoeld worden alle vrij-vervoerkaarten met een geldigheidsduur t/m 31 december 1997. Neem de moeite en wees zo vriendelijk deze vrij-vervoerkaarten toe te sturen aan onze le secretaris, dhr. A.G.J. Geurink, Oranjelaan 35, 3311 DH Dordrecht of aan onze Penningmeester, dhr. A. van Stenis, Gerard Terborghstr. 9, 2981 CK Ridderkerk.
VOOR UW MEDEWERKING BIJ VOORBAAT DANK!

H.C. Clasquin

Canada

Secr. D. Walinga,
12 Leacrest Street, Bramalea,
Ontario, CANADA, L6S 3K6
Tel. (905)-457-8782.
Fax. (905)-457-8929.

Het jaar 1997 is reeds half voorbij en in Canada, door de nu eenmaal grote afstanden, kan alleen in Ontario maar een jaarlijkse Algemene Vergadering plaatsvinden voor de meer dan 250 leden. Daarom worden er hier dan ook veel "Districts-meetings" gehouden met meestal zo'n 25 tot 30 personen. In 1997 werden reeds 9 van deze bijeenkomsten gehouden en in West-Canada, (Alberta en Brits Columbia) was ook veel activiteit. Het District # 10, Alberta (Calgary) houdt elke twee maanden een lokale bijeenkomst, meestal lunch in een Indonesisch Restaurant in Calgary. Dit jaar zijn ze in februari begonnen. In Brits Columbia is ook dit jaar de tweede bijeenkomst gehouden in District # 11a (OKANAGAN) met een lunch en boottocht.

Op 22 juli j.l. zijn wij, Don Walinga en echtgenote, naar Oost-Canada gevlogen, om tijdens onze vakantie aldaar de grote brug tussen New Brunswick en Prince Edward Island (14 km) te bewonderen, waar ook Nederlandse bedrijven aan meegewerkt hebben. In de provincie NOVA SCOTIA hebben we een kleine vergadering gehouden met onze 4, nu 5 VOMI Canada leden in die provincie. Onze jaarlijkse Algemene Vergadering is nu vastgesteld op 29 oktober 1997 in Woodbridge Ont.

D. Walinga

Limburg

Secr.: L.C. Zéguers, Zonstraat 118
6463 AE Kerkrade
Tel.: 045-5454013

Het laatste kwartaal van het jaar 1997 is, wanneer U dit leest, al weer een paar weken oud. Inmiddels hebben we, gerekend van na de vakantietijd, ook reeds enkele activiteiten achter de rug, zoals de Nationale Dadenherdenking te Roermond, waarbij VOMI Limburg met 22 man betrokken was, zijn we met een afvaardiging

aanwezig geweest bij de onthulling van een Indië-monument voor de gevallen in Kerkrade en hebben we drie veteranenbijeenkomsten, te weten in Echt, Sittard en Horst achter de rug.

Voor ons liggen dan tot het einde van dit jaar nog drie van zulke bijeenkomsten en wel op:
21 oktober in zaal "Apollo", Mariaplein 15 in Helden; 11 november in Café-restaurant " 't Groene Woud", Gr. Hornelaan 32 te Weert en 18 november in Party-Centrum "De Jreëts", Kaalheidersteenweg 105 in Kerkrade.

Oudergewoonte beginnen deze veteranenbijeenkomsten om 14.00 uur en zijn zij om circa 17.00 uur afgelopen. Voor het komende jaar denkt het bestuur van VOMI Limburg er over om, buiten een 10- tot 12-tal veteranenbijeenkomsten, verspreid over de gehele provincie, de jaarvergadering, de deelname met een delegatie (als onderdeel van de VOMI-Nederland-vertegenwoordiging) aan het defilé ter herdenking van de bevrijding in Wageningen, de jaarlijkse reünie, het meewerken aan onze eigen landelijke

herdenking in Roermond en het organiseren van twee excursies naar de AWACS-vliegbasis in het Duitse Teveren (Geilenkirchen), wegens het grote succes van de vorige keer, aan een excursie naar Normandië. Suggesties van de leden met betrekking tot het houden van andere activiteiten zijn natuurlijk altijd welkom. In de maand december gaat er, zoals gebruikelijk, een mailing aan al onze leden uit, waarbij ook de activiteiten-jaarplanning 1997 (voor zover bekend) gevoegd is.

Met het organiseren van een en ander hopen wij, als bestuur, niet alleen maar de VOMI korter bij de leden te brengen, hen van zoveel mogelijke informatie te voorzien en het onderlinge contact te verbeteren, maar ook de VOMI meer bekendheid te geven en daardoor ook meer oud-militairen Indië- en Nieuw-Guineagangers voor de VOMI te winnen. Beste sobats, kunnen en mogen wij ook op jullie steun en hulp daarbij rekenen?

L.C. Zéguers.

SOCIALE COMMISSIE

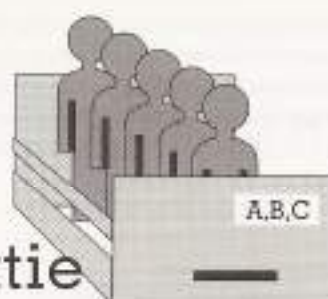
De functie van Sociaal Commissaris van de VOMI Utrecht't Gooi van de heer W.I. Scholten is overgenomen door de heer Eppo W. Schweertman, woonachtig Lutherhof 37, 1216 KR Hilversum, telefoon 0356217809. Als medewerkers sociale commissie VOMI Utrecht't Gooi hebben de hierna volgende personen zich bereid verklaard:

- H. van Ewijk, Sterkenburglaan 2, 3972 ME Driebergen, telefoon 0343516496;
- Ph. Maas, Sophialaan 31, 1213 XL Hilversum, telefoon 0356212044;
- J. van Ede, Avalonpark 27, 3813 HG Amersfoort, telefoon 0334722631.

Zoals u waarschijnlijk wel zult weten is de sociale commissie VOMI opgericht teneinde bijstand te verlenen bij eventuele bijzondere omstandigheden thuis van de leden, waarbij te denken valt aan ziekte, opname in een ziekenhuis (langdurig), overlijden, etc. Wanneer dergelijke geval-

len zich voordoen, verzoeken wij u bovenstaande personen in uw regio zo snel mogelijk in te lichten teneinde de nodige stappen onzerzijds te nemen om u namens de VOMI bij te staan. Kortom: het behartigen van de ideële, materiële en immateriële belangen van de oudmilitairen Indië- en Nieuw-Guinea-gangers, die bij de Nederlandse krijgsmacht hebben gediend. Wij zullen te allen tijde voor u klaar staan, daar hebben wij ons toe verplicht.

sociale
COMMISSIE
VOMI

Ledenadministratie

Opstelling nieuw ingevoerde leden in de computer-administratie van 20 juli tot en met 27 september 1997

BERNDSSEN L.B., AERDT
 STRIJKER R., ALMERE
 VELDE A.H. van der, ALMERE
 VLAMING f.j., AMERSPOORT
 SCHIJNDEL J. van, AMERSFOORT
 BAKKER G., AMSTERDAM
 BIJLAARD F. v.d., AMSTERDAM
 LOWIES A.M.J., AMSTERDAM
 SCHUT J.H., APeldoORN
 TATENHOVE F.G. van, AXEL
 HARN E. van, AXEL
 RAAIJMAKERS J., BEEK EN DONK
 SIEBERS J., BEERS NB
 GOOYEN T.P.J., BINGELRADE
 LANTING J., BOZUM
 HAZELAAR A.J., BREDA
 AELMANS A.G., BRUNSSUM
 SLOUN J. van, BUCHTEN BORN
 RIEWALD C., BURLINGTON Ontario,
 CANADA
 BOSCH N.M. van den, BUURMALSEN
 DRIEL B. van, CAULFIELD VICTORIA,
 AUSTRALIË
 BUTTING H., CHESTERVILLE Ontario,
 CANADA
 VAN GURP W.J., CHESTERVILLE
 Ontario, CANADA
 TULS H., COEVORDEN
 MEUIDAM J.C., CULEMBORG
 DIJK W.J. van, CULEMBORG
 BLOMMAART J.J., CULEMBORG
 FABER B., DELFT
 GEERAETS A.H., DEN BOSCH
 VOORTMAN G., DEN BOSCH
 WIGMORE A., DEN HAAG
 WITTE J.F. de, DEN HAAG
 KOEKKOEK-GOUTIER J., DEN HAAG
 WIGMORE A., DEN HAAG
 WOLDE J.A. van, DEN HAAG
 MOORSEL J. van, DEURNE
 STERKEN M., DEURNE
 VEN K van de, DEURNE
 VEGTE A. v.d., DOORWERTH
 BERG J. v.d., DRACHTEN
 VEENSTRA J., DRACHTEN
 DIELISSSEN G., EINDHOVEN

HEYKERS P., ELL
 GROOT P. de, ELSENDORP
 HALL A. van, ENSCHEDE
 VAN SCHAAGEN J.H., ETOBICOKE
 Ontario, CANADA
 STEENHOUWER C.J., ETTEN-LEUR
 JASOERS H., ETTEN-LEUR
 CARTON C.H., ETTEN-LEUR
 PERTIJS P.G., ETTEN-LEUR
 VINGERHOED W., FINCH Ontario,
 CANADA
 BOUTEN H.J., GELEEN
 TIMMERMANS G.F., GELEEN
 EMONS P., GEMERT
 HEESAKKERS M., GEMERT
 VERHOFSTAD T., GEMERT
 AALST P. van, GENDEREN
 PLASSCHE I.P.P., GOES
 RIJNSBERGEN J.P., GRONINGEN
 HETEM G.M., HAARLEM
 GIJSBERS A., HANK
 PELT G. van, HANK
 ARENDSE L., HARMELEN
 DOORNBOS-LUBBERINK W., HAVELTE
 GOEMAN T.M., HEERHUGOWAARD
 BEIJERS W.J.M., HEERLEN
 FERFERS H.G., HEERLEN
 JANSSEN P.J.M., HEERLEN
 LINDEN L.J., HEERLEN
 JANSSENS F., HELVOIRT
 DIERX H., HERTEN
 POPPEL H. van, HILVARENBEEK
 SWAANEN W., HILVARENBEEK
 AARTSEN B.G., HOENDERLO
 JANSSEN J., HOOGEVEEN
 CAPPERS L.J.A., HOOGEVEEN
 RUITER A.J., HOOGLANDERVEEN
 DERKS J.H., HORST
 SIKKELERUS F. van, IJMUIDEN
 WIT A. de, KAATSHEUVEL
 BURGER W.F., KAMPERLAND
 BASSANT W.M., KERKRADE
 MASCLE B., KNOWLTON Ontario,
 CANADA
 KRAAK Ph., KRIMPEN a/d IJssel
 DEMAS J.H., LANDGRAAF
 PREVAES J.C., LANDGRAAF
 VERHOEVEN P., LEENDE
 SCHIPPER D., LEIDEN
 RUDELSHEIM J.L., LEIDEN

JONG H.J., LEIDEN
 BUITEN J. van, LELYSTAD
 MAAS T., LIEROP
 BENSCHOP W., MAASLAND
 GODDING J.J.M., MAASTRICHT
 LECLERCQ B.J., MAASTRICHT
 MOORS J.M.J., MAASTRICHT
 THEUNISSE J., MACHAREN
 VANDERHEYDEN A., MISSISSAUGA
 Ontario, CANADA
 BOVENDEERD PH., MONTFORT
 OPHOVEN Th.J.H. van, MONTFORT
 HAVEKES J., MOUNTAIN Ontario,
 CANADA
 HEUVING J., NEPEAN Ontario,
 CANADA
 VOORTHUYZEN E., NIEUW BEIJER-
 LAND
 KOOIJ D., NIEUWEGEIN
 GROOTENHUIS H.J., NIJVERDAL
 KOOYMAN H.P., NUMANSDORP
 VULLERS P.W., NUNHEM
 STRAATMAN J., ODILIAPEEL
 VISSER D., OENKERK
 SCHOOT P. v.d., OIRSCHOT
 VERHOEVEN J., OIRSCHOT
 KLERKX F., OISTERWIJK
 ZEESTRATE J.A., OOSTERHOUT
 KUYPERS P.J., OSPEL
 SMITS H.A.J., PANNINGEN
 NOORDZIJL., POORTUGAAL
 SCHEPERS A.C., ROOSENDAAL
 LEVELS J., ROERMOND
 TROOST P., ROTTERDAM
 BEEL G.A., ROTTERDAM
 BIJL G.A., ROTTERDAM
 KOOTMAN C.J., ROTTERDAM
 PAK J.S.A., ROTTERDAM
 BOUWHUIS B., RUSSELL Ontario,
 CANADA
 DORGELO G., RUURLO
 NIJSSEN J.Wm., SAN JOSE, CA., U.S.A.
 BOLWERK J., SCHIJNDEL
 ROOVERS H., SCHIJNDEL
 TARTWIJK A. van, SCHIJNDEL
 VERHAGEN G., SCHIJNDEL
 WANDERS K.J., SCHOONEBEEK
 OKKERSE J., SHALLOW LAKE
 Ontario, CANADA
 VERMUNT M., SHESTERHILL,
 AUSTRALIË
 NEEFJES C., SIBEKARSPEL
 JANSSENS J., SITTARD
 GEELLEN W., SOMEREN
 MAES M., SOMEREN
 KUYPERS J.M., STEVENSWEERT
 HEERDEN-KOOLEN M. van,
 TETERINGEN
 BALMAKERS P., TILBURG
 SCHALKEN A., TILBURG
 REGTVOORT A., TILBURG
 DANKERS H., UDEN
 HARTMAN G., UDEN
 HEYDEN F. v.d., UDEN

KUIPERS C., UDEN
 MAN M. de, UDEN
 SONDAG C., UDEN
 VERBRUGGEN P., UDEN
 WESTENEND F. ten, UDEN
 AGTERBERG M., UTRECHT
 FRANKEN H., UTRECHT
 MAANEN H.J. van, VEENENDAAL
 LAARSHOT J. v.d., VEGHEL
 PETERS F., VEGHEL
 PETERS M., VEGHEL
 SLIPPENS N., VEGHEL
 VEN J. v.d., VEGHEL
 VERHOEVEN L., VEGHEL
 HEIDEN J. van der, VELDHOVEN
 LEGIUS J., VELDHOVEN
 SMITS F.J., VENLO
 STEINMANN T.A., VENLO
 BRANSSEN J.C., VENRAY
 BROERSMA J., VERNON BC, CANADA
 RYPSTRA E., VICTORIA BC, CANADA
 KORPERSHOEK A., VLAARDINGEN
 MAES H.H., VOERENDAAL
 KUIJPERS T., VOLKEL
 DUIJNHOFEN M. van, VOORTHUIZEN
 ZANDE C. v.d., WAALWIJK
 LEENAARTS P., WASPIK
 VONDEVOORT G. v.d., WINTELRE
 SENHORST H., WOUW
 LUCASSE J., ZAANDAM
 MAST F. v.d., ZAANDAM
 WEEGELS T.H., ZEVENBERGEN
 KOHEN E., ZOETERMEER

POSTZEGELS - SIGAREN BANDJES EN TELEFOONKAARTEN

Zaken, diensten, instellingen, verenigingen en Oud-Dienstmakkers bedankt voor het toezenden van de postzegels, telefoonkaarten en sigarenbandjes naar:

Mevrouw J.M. Holewijn
 Alberdijnck Thijmalaan 19
 2081 ES Bloemendaal

Merci

V.B.

socialle
 commissie
 ste ongsfe
 te bij
 staan
 anderen

SOCIALE COMMISSIE - V.O.M.I.

MEMO

V.O.M.I.

NIEUWE AANBIEDING

Een goed bakje koffie
 en niet zo'n Haags koje.
 Wij hebben nu voor U een echte

V.O.M.I. Mok

Uitvoering: mok wit
 logo en
 'V.O.M.I.' groen
 Prijs: f 10,00 p/stuk
 exclusief
 verpakking en
 porto
 Bestellen: V.O.M.I. toko
 Oost Kanaalweg 12A
 2461 TP Ter Aar

V.B.

vereniging oud militairen indlégangers-nederland

éretoken voor orde en vrede

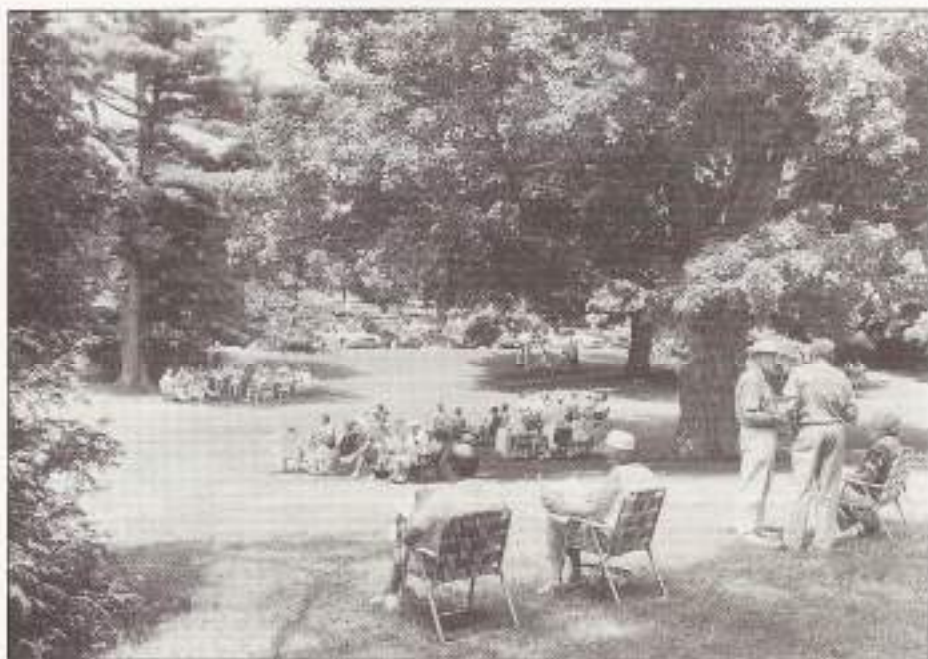
& Nieuw Guinea Herinneringskruis

*Zij die langer dan 3 maanden
 in Nederlands Oost Indië of Nieuw Guinea
 als verpleegster/verpleger in een Militair Ziekenhuis of
 Veldhospitaal werkzaam zijn geweest
 en die menen daardoor recht te hebben
 op een van bovengenoemde onderscheidingstekens
 kunnen hiervoor een aanvraagformulier aanvragen bij:*

v.o.m.i. - Sociale Commissie
 p/a van Nijenrodestraat 117
 2597 RL 's-Gravenhage
 fax 070 - 328 05 32*

v.o.m.i.: ruim 10.000 leden!!!

VOMI-Picknick Canada

Onder de hoge bomen van het Rockwood Conservation Park worden herinneringen opgehaald uit de jaren '46 tot '50.

Foto: Wim van Duyn.

De jaarlijkse VOMI-Picknick in het Rockwood Conservation Park, ongeveer 100 km ten Westen van Toronto, werd gehouden 2 dagen en 50 jaar na de eerste politionele actie, 21 juli 1947.

Deze datum werd niet alleen door de voorzitter van VOMI-Canada, Wim Wiersma (5-9 R.I.), in zijn openingswoord herdacht, maar ook één van de grote Canadese dagbladen weidde er ook een paar regels aan: "Dutch aircraft had bombed and strafed Indonesian Republican airports throughout Java".

VOMI-Canada, nu met meer dan 365 leden, begon slechts enkele jaren geleden en de Oud-Indiëstrijders kunnen hun vastberaden secretaris, Donald Walinga (5-9 R.I.), credit geven voor de energieke manier waarop hij sinds 1993 door advertenties in Nederlands-Canadese kranten, radio-uitzendingen en ook door het schrijven, uitgeven en verzenden van het tijdschrift "Surat Khabar", Indië-sobats opwekte om lid te worden. Het Rockwood Conservation Park is één van de aantrekkelijkste parken van Ontario met een klein strandje voor de zwemliefebbers en men kan uren dwalen onder de hoge bomen, of zoals de meeste veteranen er de voor-

keur aan gaven, om op de mee-gebrachte tuinstoelen met hun oude Indië-vrienden herinneringen op te halen. Bijvoorbeeld over de djongos en de baboe die het kamponghuisje schoon hielden, de was deden of zich afvroegen wat er van die Sergeant-Majoor in Nederland terecht gekomen was, die altijd en eeuwig bij een inspectie wat aan te merken had, zijn compagnie k-l-l-o-m-e-t-e-r-s liet lopen, terwijl hij hen op zijn gemak in een jeep volgde en er wel voor zorgde dat zijn naam niet voor kwam op de inschepingslijsten van de naar Indië vertrekkende troepentransportschepen met namen als de "Kota Inten", "Johan van Oldenbarneveld" en de "Waterman".

Oud-Nederlander en eigenaar van "Maggie's Meatmarket", Frans Oom uit Peterborough (N.W. van Toronto) en geholpen door Wilhelmina Brasser weet uit ervaring hoe hij uit zijn helder witte cantine-wagen vlug de hongerigen aan de nodige calorieën moet helpen en, hoewel deze Indië-veteranen misschien reeds 30 of 40 jaar uit Nederland vertrokken zijn, gaan croquetten, maatjesharing, lekkerbekjes, stroopwafels, koffie, thee en pap er nog steeds in als de bekende koek.

Riet van Duyn nam een stuk of zeventig personen mee voor een wandeltocht door het park, de eerste honderd meter voorafgegaan door het accordeontrio John Dortmans, Lawrence van Lieshout en Casey Gordijn. De Nederlandse Consul (Handel en Cultuur), dhr. Pieter Uiterlinden, had van het bestuur op zijn kantoor in Toronto een uitnodiging ontvangen. Dit was een nieuwe ervaring voor deze Nederlandse diplomaat. Met hem kwam zijn moeder, Mevr. Maria van Zijp, lerares Kunstgeschiedenis en Handvaardigheid aan het Oranje Nassau College in Zoetermeer. Bestuurslid Gerard Ledderhof (1-42 RVA) hoopt op 6 september 1997 een krans te leggen bij het Indië-monument te Roemond, waarna voor hem en zeven leden een 6-daagse Rijnreis op het programma staat.

VOMI-lid Ab Roelofs en zijn vrouw Tomke uit Fergus namen de familie uit Nederland, veehouder Ab en Riek Roelofs uit Hardenberg (Overijssel) mee naar de picknick. Zij kwamen aan de tafel te zitten, naast het juist nieuw ingeschreven lid uit Port Perry, Henri Smits (NIWIN Jakarta) en zijn vrouw, alwaar ze de lunch konden gebruiken.

Bij de verloting trok dhr. Pieter Uiterlinden het lotnummer van Morris van Nood uit North Bay en won het voormalig lid van 3-5 R.I. de twee door "CANADA 3000" gedoneerde retours naar Amsterdam.

Vice-voorzitter Joop Huisman 13 R.I. en 1-15 R.I. riep daarna de nummers af van de $\approx$ 80 prijzen, waaronder een ceder kast, idem spiegel en tafel, gemaakt en gedoneerd door George Snieder (3-2-4 R.I.) uit Orillia.

Het was het derde jaar dat deze picknick onder ideale weersomstandigheden in het Rockwood Park gehouden werd en een extra "Terima Kassi Banjak" voor secretaris Don Walinga, die zoals gewoonlijk, het leeuwen-aandeel van de picknick-organisatie op zich genomen had.

Wim van Duyn,
Kpl. Territoriale Verbindingsdienst
Afdeling Noord-Sumatra ('47-'50),
Legernummer 251019017

OORLOGSGRAVENSTICHTING

BESCHERMVROUWE H.M. DE KONINGIN
ERE-VOORZITTER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN

Voor Thailand kunnen uitstekend eenvoudige bloemstukjes worden besteld. De kosten bedragen f 10,- inclusief een foto.

Bestellingen dienen uiterlijk 8 weken voor de gewenste uitvoeringsdatum in ons bezit te zijn.

De eenvoudigste wijze van bestellen is per giro, onder vermelding van: naam overledene, het Ereveld en de gewenste datum.

Voor Hong Kong, Singapore en Ambon gelden aparte voorwaarden waarover desgewenst nadere inlichtingen worden verstrekt.

Bloemleggingen en graffoto's (Verre Oosten)

Door tussenkomst van de Oorlogsgravenstichting is het mogelijk om bij graven van Nederlandse oorlogsslachtoffers in het Verre Oosten bloemen te plaatsen.

In Indonesië werden in 1996 1323 bloemleggingen uitgevoerd en werden namens diverse verenigingen en comités 377 kransen gelegd.

Op verzoek van nabestaanden werden 1033 graffoto's verstrekt.

Op de erevelden in Thailand werden 182 bloemstukjes en 2 kransen geplaatst.

De kosten van een bloemlegging in Indonesië bedragen voor:

Type A: Bloemstukje van orchideetype Douglas/Vanda, hoog model, prijs zonder foto f 10,-, idem met foto f 12,50. Type B: Andere soorten bloemen niet zijnde orchideeën, prijs zonder foto f 10,-, idem met foto f 12,50. Type C: Bloemstukje van Bangkok orchideeën, laag model, prijs zonder foto f 10,-, idem met foto f 12,50. Type K30: Kransje 30 cm, prijs zonder foto f 15,-, idem met foto f 17,50. Soort bloemen wordt in overleg met de plaatselijke bloemist bepaald. Type K75: Krans met foto f 50,-, inclusief rood-wit-blauw lint, met tekst. Deze krans is niet bestemd voor een individueel graf, maar voor kranslegging bij een van de monumenten op de erevelden (oranje gladiolen of witte bloemen).

Kleurenfoto's van Erevelden

Overzichtsfoto's van Erevelden in Europa en het Verre Oosten kunnen per giro of telefonisch worden besteld. De prijs voor een foto in het formaat 18 x 24 cm bedraagt f 15,- inclusief porto.

Wie nadere inlichtingen wenst kan zich richten tot de

OORLOGSGRAVENSTICHTING
Zeestraat 85, 2518 AA 's-Gravenhage
Postbus 85981 - 2506 CR 's-Gravenhage
Telefoon 07 03 63 34 34 - Giro 401.000

Uniek boekwerk voor Veteranen Met complete slagorde en verlieslijsten

Het 'waarom', en 'hoe' en vooral ook het 'waarom zo laat' van de totstandkoming van het Nationaal Indië-monument 1945-1962 in Roermond wordt uit de doeken gedaan in het boekwerk 'PALMAM QUI MERUIT FERAT' (Ere wie ere toekomt).

Aan de inhoud zijn voorts toegevoegd:

*** De complete verlieslijst per onderdeel in twee delen. Een deel betreft de 3082 omgekomen militairen van de destijds uit Nederland naar overzee uitgezonden troepen en een deel betreft de 3087 omgekomen militairen van het K.N.I.L.

*** De slagorde van de Indië-rijksmacht in twee delen; eveneens van de Nederlandse troepen en van het K.N.I.L.

Samen vijf delen in een luxe full-colour cassette. Een uniek bezit van de nog nooit eerder zo compleet gepubliceerde verlieslijsten en slagorde en bovendien een juweeltje voor de boekenkast. De prijs er voor bedraagt f 28,90 plus f 7,50 voor verpakking- en verzendkosten.

Het wordt u toegezonden nadat dit bedrag is overgemaakt naar Postbank-rekening 123174 of Rabo-Roermond-bankrekening 17.41.74.039. Beide rekeningen staan ten name van de Stichting Indië-monument 1945-1962 te Roermond.

Uit de inhoud:

'Militaire Willemsorde voor gen. Spoor was voor heel de krijgsmacht bedoeld'.

Premier Wim Kok over het monument in Roermond:

'Een eerste uiting van erkenning'